

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Mədəni köklərə əsaslanan əməkdaşlıq

Azərbaycanla Özbəkistan arasında qardaşlıq münasibətləri bütün istiqamətlərdə uğurla inkişaf edir. Tarixi əlaqələr, dil və mədəni yaxınlıq münasibətlərimizin möhkəmlənməsi üçün əsas yarıdır.

Prezident İlham Əliyev bu fikirləri mayın 16-da Özbəkistan Respublikası Ali Məclisi Qanunvericilik Palatasının sədri Nurdinjon İsmoilovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edərkən deyib.

səh. 2

Mədəniyyət naziri

Ağdamda vətəndaşları qəbul edəcək

Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Anar Kərimov 2022-ci il may ayının 26-da saat 10:00-da Ağdam rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Ağcabədi, Ağdam və Laçın rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edəcək.

səh. 4

Tarixi-mədəni irsimizin tanınmasında birgə fəaliyyət zəruridir

Zəngin tarixi və mədəni irsimizin, görkəmli şəxsiyyətlərimizin dünyada tanınması istiqamətində birgə fəaliyyət, bədii və sənədli filmlərin çəkilişi, şair və yazıçılarımızın əsərlərindən ibarət ortaqların hazırlanması, beynəlxalq media tədbirlərində birgə iştirak mühüm addımlardır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi – Prezident Administrasiyası Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev bu sözləri mayın 14-də İstanbulda Türk Dövlətləri Təşkilatının (TDT) media və informasiya üzrə məsul nazirlərinin və yüksək vəzifəli rəsmilərinin 4-cü toplantısında çıxış edərkən deyib.

səh. 2

Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyində “Şuşa musiqiçiləri” sərgisi

Mayın 17-də Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyində “Şuşa musiqiçiləri” adlı sərginin açılışı keçirildi. 18 may – Beynəlxalq Muzeylər Günü münasibətilə təşkil olunan sərgi eyni zamanda “Şuşa li”-nə ərməğan idi.

Tədbiri Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Alla Bayramova açaraq Beynəlxalq Muzeylər Günü'nün əhəmiyyətindən danışdı. Qeyd etdi ki, muzeylər xalqlar arasında mədəni mübadilə və əməkdaşlığın inkişafına da kömək edir: “Hər il bir deviz altında qeyd edilən əlamətdar gün bu il “Muzeylərin gücü” mövzusunda həsr olunub. Həqiqətən də, muzeylərin arxivlərində toplanan real sənədlər əsasında dünya görür ki, Qarabağ tarixi Azərbaycan torpağıdır. Şuşa Azərbaycanın konservatoriyasıdır...”

Direktor bildirdi ki, 200 eksponatın yer aldığı sərgidə Şuşa şəhərində dünyaya göz açan və musiqi mədəniyyətimizə töhfələr verən sənətkarlardan şair, musiqiçi, rəssam Mir Möhsün Nəvvabın, xanəndələr Cabbar Qaryağdıoğlunun şəxsi əşyaları, Keçəçioğlu Məhəmmədin qavali, Məşədi Məmməd Fərzəliyevin, Məcid Behbudovun, Xan Şuşinskiyin fotoşekilləri, Üzeyir Hacıbəyli, Niyazi, Süleyman Ələsgərov və başqalarının not yazıları və digər materiallar nümayiş olunur.

davamı səh. 2-də

Şuşada növbəti görüşlərə də...

V “Xarıbülbul” Beynəlxalq Folklor Festivalı doqquz ölkənin ifaçı və kollektivlərini bir araya gətirdi

Xəbər verdiyimiz kimi, Heydər Əliyev Fondu, Mədəniyyət Nazirliyi və Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğunun təşkilatçılığı ilə 12-14 may tarixində Şuşada V “Xarıbülbul” Beynəlxalq Folklor Festivalı keçirildi.

Musiqi və rəqs bayramı üç gün ərzində rəngarəng konsertləri ilə mədəniyyət paytaxtımıza təşrif buyurmuş çoxsaylı qonaqları, eləcə də Şuşanın ecazkar təbii səhnəsindən dünyaya yayılan proqramı televiziya və sosial şəbəkələr vasitəsilə izləyən hər kəsi seyrinə saldı.

Festivalın mayın 14-də Cıdır düzündə qurulmuş böyük səhnədə təqdim edilən yekun konserti isə musiqi, ritm və rəqsin möhtəşəm bir sənət şöbəsi oldu. Tamaşaçıların arasında mədəniyyət naziri Anar Kərimov, ölkəmizin Rusiyadakı səfiri, Xalq artisti Polad Bülbüloğlu, tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimləri, digər qonaqlar vardı.

Konsertdə Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblı, Ankara Türk Dünyası Musiqi və Xalq Rəqsləri Ansamblı və Gürcüstanın “Melitassi” folklor rəqs ansamblının çıxışları dinlənilirdi.

Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblı 1970-ci ildə yaradılıb. Kollektivin əsasını qoyanlardan biri də görkəmli rəqqas və xoreograf, Xalq artisti Əlibaba Abdullayev olub. Azərbaycan incəsənətinin bənzərsiz xoreografik ənənələrini, folklorumuzu, milli rəqslərimizin gözəlliyini və zərifliyini nümayiş etdirən kollektiv eyni zamanda rəqs sənətini onlarla ölkədə uğurla təmsil edib.

Ankara Türk Dünyası Musiqi və Xalq Rəqsləri Ansamblı Türkiyənin mədəni və folklor dəyərlərini yaşatmaq və tanıtmək məqsədilə

1975-ci ildə yaradılıb. Kollektiv ölkə xaricində və daxildə çoxsaylı konsertlər verib. Kollektiv səciyyəvi türk xalq rəqslərini özünəməxsus şəkildə təqdim edir və repertuarında ölkənin fərqli bölgələrinin rəqsləri yer alır. Ansambl 60 ölkədə iki mindən çox konsertlə türk milli rəqslərini yüksək səviyyədə təqdim edib.

Gürcüstanın “Melitassi” folklor rəqs ansamblı isə nisbətən gənc kollektivdir. 2004-cü ildə yaradılan ansambl Gürcüstanla yanaşı xarici ölkələrdə də uğurlar qazanıb. Ansamblın tərkibi 2019-cu ildə peşəkar rəqqas, müğənni və musiqiçilərlə genişləndirilib.

Proqramda Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblı “Mənim Azərbaycanım”, “Qavalla

rəqs”, “Şələqoy”, “Toy”, “Qazaxı”, “Bahar”, “Qaytağı”, Türk Dünyası Musiqi və Xalq Rəqsləri Ansamblı “Van yöresi”, “Zeybek solo”, “Trabzon yöresi”, gürcü kollektivi isə “Xorumi”, “Kartuli”, “Acharuli”, “Jeirani”, “Svanuri”, “Karachogeli”, “Kintauri”, “Samaia” və “Kazbeguri” rəqsləri ilə səhnədə məhərrətlərini göstərdi. Hər üç kollektivin çıxışları sürətli alqışlarla qarşılandı.

Konsert proqramından sonra festival iştirakçılarının tamaşaçılarla birlikdə Cıdır düzündə geniş bir halay çəkib yallı getməsi isə gerçəkdən seyr edilməli mənzərə idi...

davamı səh. 3-də

Dünyanın ən uzun mədəniyyət gecəsi

Koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə əlaqədar ikitillik fasilədən sonra ənənəvi beynəlxalq “Muzeydə gecə” aksiyası da geri qayıdaraq yeni realıq və rəqəmsal texnologiyalar formatında baş tutacaq. Fərhad Fərzəliyev, Günel Rəvilova, Lyudmila Kristeseva və digər müəlliflərin multimedia instalyasiyaları, rəqəmsal layihələri, davamlı inkişaf və gender mövzularında əsərləri təqdim ediləcək.

Əməkdar artist Fuad İbrahimoğluun dirijorluğu ilə muzeydə ilk dəfə açıq səma altında Bakı Kamera Orkestrinin konserti keçiriləcək. Həmçinin muzeyin zəngin kolleksiyasından seçilmiş eksponatlar əsasında Xalq rəssamı Səttar Bəhlulzadənin sehri sənət dünyasının bütövlükdə instalyasiyaya çevrildiyi proqram şəhərimizin sakinləri və qonaqlara təqdim ediləcək.

Müasir texnologiyaların imkanları geniş auditoriya tərəfindən muzey eksponatlarının öyrənilməsinə daha qeyri-adi və maraqlı edir. Bununla əlaqədar Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyi ölkəmizin ən aparıcı muzeylərindən biri olaraq ictimaiyyəti tarixin müxtəlif dövrlərini əks etdirən zəngin muzey kolleksiyasına ən yeni multimedia texnologiyaları, müasir forma və innovativ konseptlər vasitəsilə maraqlı bir gecəyə səyahətə dəvət edir.

Könül Rəfiyevanın kuratorluq etdiyi “Azərbaycan-İsveç art dialoqu” multimedia layihəsini təqdim edən İsveçin Azərbaycanlı Səfirliyi “Muzeydə gecə” layihəsinin də əsas tərəfdaşdır. “Muzeydə gecə-2022” multimedia layihəsi Mədəniyyət Nazirliyinin museum.az onlayn platformasında yayımlanacaq.

mövzunun davamı səh. 2-də

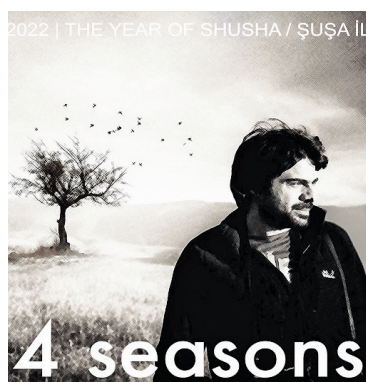
“Şuşanın dörd fəslı”ndə yaz

Layihənin ilk iştirakçısı türkiyəli fotoqrafdır

Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı və Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə aprel ayında elan olunan “Şuşanın dörd fəslı” – “4 seasons of Shusha” adlı beynəlxalq fotoqrafiya layihəsinin ilk iştirakçısı ölkəmizə gəlib.

Layihə çərçivəsində dünyanın məşhur fotoqraflarının yaz, yay, payız və qış fəsillərində Şuşa şəhərinə səfərləri təşkil olunacaq, hər fəsil üzrə fotoqraflar tərəfindən Şuşanın fotoşekilləri lentə alınacaq və həmin şəkillərdən ibarət sərgi təşkil ediləcək.

Dünyaca məşhur türk fotoqraf Hüseyn Taşkın öz baxış prizma-

sını əks etdirən möhtəşəm fotoşekilləri ilə bu beynəlxalq layihənin ilk iştirakçısıdır. Şuşada yaz fəslindən fotoları lentə alacaq fotoqraf mayın 23-dək ölkəmizdə səfərdə olacaq.

davamı səh. 2-də

“Mədəni gənclik” Rus Dram Teatrında

Xəbər verdiyimiz kimi, Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən “Mədəni gənclik” adlı yeni layihə həyata keçirilir. Layihə çərçivəsində mayın 12-də S.Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Akademik Rus Dram Teatrında M.F.Axunzadənin “Müsyö Jordan və dərviş Məstəli şah” tamaşası nümayiş etdirildi.

Tamaşadan öncə çıxış edən nazirliyin İncəsənət və qeyri-maddi mədəni irs şöbəsi Teatr sektorunun müdiri Könül Cəfərova layihə haqqında məlumat verdi. Qeyd etdi ki, məqsəd gənclərin incəsənətə marağının artırılması, onların ölkənin mədəni proseslərinə cəlb edilməsi, bir sözlə, Azərbaycan gənci və mədəniyyətimiz arasında körpü salmaq, mədəni dəyərlərimizə sahib çıxacaq nəslin yetişdirilməsinə töhfə verməkdir.

davamı səh. 3-də

Rauf Hacıyevin doğum günündə məzarı ziyarət olunub

səh. 3

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu ilə Mədəniyyət Nazirliyi arasında əməkdaşlıq müzakirə olunub

səh. 2

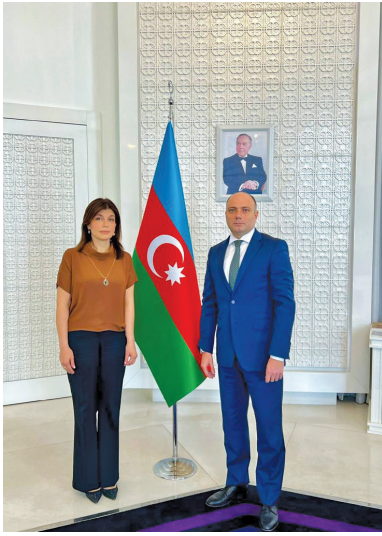

Bakı Uşaq və Gənclər Teatrı 20 yaşı qeyd edib

səh. 3

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu ilə əməkdaşlıq müzakirə olunub

Mədəniyyət naziri Anar Kərimov mayın 17-də Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva ilə görüşüb.

Mədəniyyət Nazirliyində keçirilən görüşdə fondun qurucu üzv ölkəsi olan Azərbaycanla təşkilat arasında mövcud tərəfdaşlıq münasibətlərinin daha da genişlənməsi və Türk dünyasının mədəni birliyinin möhkəmlənməsi yönündə birgə addımların atılması ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Şuşa şəhərinin 2023-cü il üçün "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" elan edilməsinin əhəmiyyəti vurğulanaraq, bununla bağlı Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu ilə Mədəniyyət Nazirliyinin birgə əməkdaşlığı çərçivəsində görülməli işlər barədə söhbət açılıb.

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən irəli sürülən "Mədəniyyət naminə sülh" (Peace4Culture) adlı global kampaniyaya töhfə verməyə davam edəcəyi bildirilib.

Həmçinin, fondun büdcəsinin təsdiqlənməsi və təşkilatın katibliyinin beynəlxalq səviyyədə formalaşması ilə üzv ölkələrin zəngin mədəniyyətinin, tarixinin araşdırılması və tanındılması yönündə layihələrin daha geniş şəkildə həyata keçirilməsi ilə bağlı fikir mübadiləsi olub.

"Şuşanın dörd fəslə" ndə yaz

əvvəli səh. 1-də

Səfər çərçivəsində mayın 16-da türk fotoqraf Hüseyn Taşkın və layihənin kuratoru Angelo Bucarelli mədəniyyət nazirinin müavini Sevdə Məmmədəliyeva ilə görüşüb. Görüşdə layihənin məqsədi və gözləntilər barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Layihə Şuşanın dünya miqyasında tanındılması üçün bir çağırış olacaq. Şuşanın Azərbaycanın çoxəsrlik zəngin mədəniyyətinin, memarlıq və şəhərsalma sənətinin parlaq incisi kimi beynəlxalq ələmdə təbliği üçün layihəyə xarici mütəxəssislərin cəlb olunması böyük əhəmiyyət kəsb edir. Layihənin növbəti mərhələləri müvafiq fəsillər üzrə Almaniya, Finlandiya və İsveçrənin tanınmış fotoqraflarının iştirakı ilə reallaşacaq.

Xarici mütəxəssislərin Qarabağın incisi olan Şuşanın tarixi, mədəniyyəti, dahi şəxsiyyətləri və bu gün ölkə rəhbərliyinin tapşırığı ilə burada aparılan quruculuq işləri ilə yaxından tanış olmaları və qısa bir müddət Şuşada yaşamaları onlarda bu ecazkar şəhər haqqında dolğun təəvvür yaradacaq. Onların çəkdikləri fotoşəkillər isə Şuşa barədə təəssüratlarının tərənnümü olacaq.

Layihəyə yerli gənc fotoqraflar da cəlb olunacaq. Hüseyn Taşkın tərəfindən gənc fotoqraflar üçün trening keçiriləcək.

Kitab sənayesi üzrə işbirliyi Tehrandə müzakirə olunub

Xəbər verdikimiz kimi, 11-21 may tarixində keçirilən 33-cü Tehran Beynəlxalq Kitab Sərgisində ölkəmiz də təmsil olunur.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri, Mədəniyyət Nazirliyinin Kitab sənayesi şöbəsinin müdiri Akif Marifli Tehran Beynəlxalq Kitab Sərgisinin vitse-prezidenti, İran Kitab və Ədəbiyyat Evinin direktoru Ali Ramezani ilə görüşüb.

Görüşdə iki ölkə arasında kitab sənayesi və ədəbiyyat sahəsi üzrə qarşılıqlı əməkdaşlıq əlaqələrinin perspektivləri müzakirə olunub.

Bakı və Tehran beynəlxalq kitab sərgilərində qarşılıqlı fəaliyyət və nəşriyyat evlərinin təmsil olunması, kitab sənayesi sektoru üzrə əməkdaşlıq, ədəbiyyat sahəsində əlaqələrin genişləndirilməsi, Azərbaycan və İran yazarlarının əsərlərinin tərcümə mübadiləsi müzakirə edilən əsas məsələlərdən olub.

Qeyd edək ki, Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə ölkəmizin İrandakı səfirliyinin dəstəyi ilə qurulən stenddə Azərbaycanın mədəniyyətinə, tarixinə, ədəbiyyatına, incəsənətinə dair 250-dən çox kitab, o cümlədən Qarabağ, Şuşa, Vətən müharibəsi və böyük Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvi haqqında yeni çap olunmuş nəşrlər nümayiş etdirilir.

Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyində "Şuşa musiqiçiləri" sərgisi

əvvəli səh. 1-də

Mədəniyyət Nazirliyinin Muzey, qalereya və sərgilər şöbəsi Sərgi və qalereyalar sektorunun müdiri Aqşin Mirfeyzullayev çıxış edərək şəhər və rayon muzeylərinin fəaliyyəti və orada qorunan eksponatlarla danışıdı. Qeyd etdi ki, muzeylərimiz eksponat sərindən çox zəngindir. Bəzi dünya muzeylərində belə maraqlı və dəyərli eksponatlara az hallarda rast gəlmək olur.

Muzeyin direktor müavini Təranə Zeynalova çıxışında sərgidə nümayiş olunan Şuşa musiqiçiləri və Şuşa şəhərində fəaliyyət göstərmiş "Məclisi-üns" və "Məclisi-fəramuşan" ədəbi məclisləri haqqında söz açdı.

Çıxışlardan sonra bədii hissəyə keçildi. Muzeyin Qədim musiqi alətləri ansamblının müşayiəti ilə muğam müsabiqələrinin qalibləri Nisbət Sədrayeva, Xəyal Hüseynov və Zaur Əmiraslanovun ifasında konsert proqramı təqdim edildi.

Sonda tədbir iştirakçıları sərgi ilə tanış oldular.

S.Fəracov

Mədəni köklərə əsaslanan əməkdaşlıq

Prezident İlham Əliyev Özbəkistan nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycanla Özbəkistan arasında qardaşlıq münasibətləri bütün istiqamətlərdə uğurla inkişaf edir. Tarixi əlaqələr, dil və mədəni yaxınlıq münasibətlərimizin möhkəmlənməsi üçün əsas yaradır.

Prezident İlham Əliyev bu fikirləri mayın 16-da Özbəkistan Respublikası Ali Məclisi Qanunvericilik Palatasının sədri Nurdinjon İsmoilovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edərkən deyib.

İqtisadi sahədə əməkdaşlığa toxunan dövlətimizin başçısı ticarət döviyyəsinin səviyyəsinin artırılmasının önəmini qeyd edib. Azərbaycanda və Özbəkistanda nəqliyyat infrastrukturuna sahəsində böyük işlərin görüldüyü, bu istiqamətdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi və nəqliyyat dəhlizlərinin tam şəkildə işə salınması üçün perspektivlərin olduğu diqqətə çatdırılıb.

Prezident Azərbaycanın və Özbəkistanın qanunverici orqanları arasında münasibətləri qeyd edərək, qarşılıqlı səfərlərin və beynəlxalq parlamentlərarası strukturlardakı əlaqələrin bu sahədə əməkdaşlığa töhfə verdiyini bildirib.

Türk Dövlətləri Təşkilatında əməkdaşlıq məsələlərinə toxunan dövlətimizin başçısı bu təşkilat çərçivəsində işbirliyimizin ölkələrimizin qardaşlığı və tarixi dostluğundan, mədəni köklərdən irəli gələrək təbii əmək-

daşlıq xarakteri daşdığını vurğulayıb və bu baxımdan Özbəkistanın təşkilata tamhüquqlu üzv olmasının önəmini qeyd edib. Digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində də uğurlu əməkdaşlıq və qarşılıqlı dəstəyin önəmini qeyd edən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, qardaş türk dövlətlərinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması məsələsinə münasibəti ölkəmiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilir.

Xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildiren Nurdinjon İsmoilov Özbəkistan Prezidenti

Tarixi-mədəni irsimizin tanındılmasında birgə fəaliyyət zəruridir

olduğu. H.Hacıyev müharibə dövründə erməni lobbisinin informasiya sahəsində ölkəmizə qarşı təxribatlarının qarşısının alınmasında, saxta xəbərlərlə mübarizədə və Azərbaycanın haqq səsinin çatdırılmasında göstərdiyi dəstəyə görə Türkiyə mediasına minnətdarlığını bildirib.

Müasir dövrün ən vacib informasiya alətlərindən birinin sosial media olduğunu vurğulayan H.Hacıyev deyib: "Sosial media platformalarında ölkələrimizə qarşı mənfi tendensiyaaların, informasiya təxribatlarının, yalan məlumatların yayılmasının qarşısının alınması üçün bu sahədə əməkdaşlığımızın və fəaliyyətimizin əlaqələndirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu mənada, sosial mediada birgə fəaliyyətimizin əlaqələndirilməsi üzrə işlək və çevik mexanizmlərin yaradılması faydalı olar..."

Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi Türk Dövlətləri Təşkilatının Audiovizual sularının (qurumlarının) ilk forumunun bu ilin sentyabr-oktyabr aylarında Bakıda keçirilməsini təklif edib.

Tədbir çərçivəsində "Türk dünyasında dövlət diplomatiyasının yüksələn gücü: serial-film sektoru", "Türk dünyasının rəqəmsal gələcəyi: Metaverse", "Türk dünyasının gələcəyə ortaq baxışı işığında yayım sektorunda əməkdaşlıq imkanları", "Həqiqətdən kənar dövrə dezinformasiya ilə mübarizə" mövzularında panel iclaslar keçirilib.

"Klassik musiqi fləşmobu"

Rostropoviçlərin ev-muzeyi "Dəniz Mall"da konsert təşkil edib

18 may – Beynəlxalq Muzeylər Günü muzeylərin cəmiyyətin həyatında nə dərəcədə mühüm rol oynadığını göstərmək baxımından əlamətdar fürsətdir.

Leopold və Mstislav Rostropoviçlərin Ev-Muzeyinin təşkilatçılığı ilə mayın 14-də paytaxtdakı "Dəniz Mall"da "Klassik musiqi fləşmobu" keçirilib.

Tədbirdə Prezident təqaüddçüləri, respublika və beynəlxalq müsabiqələr laureatları Ş.Ağazadə, N.Hüseynzadə, H.Hacızadə, M.Paşazadə, X.Mirqulamlı, A.Rüstənzadə, Ş.Rəsulova, K.Talıblı, N.Həsənlı, E.Babayev, M.Tağıyev, Ə.Günəşov Ü.Hacıbəylinin "Arazbarı" zərbi-muğamı,

"Sarı gəlin" xalq mahnısı, C.Gərşvinin "An American in Paris", Q.Qarayevin "İldırımlı yollarla" əsərlərindən parça ifa ediblər.

Həmçinin xüsusi olaraq tədbir üçün hazırlanmış, muzey haqqında məlumat xarakterli flayer dinləyicilərə və şəhərimizin xarici qonaqlarına paylanılıb.

"Klassik musiqi fləşmobu" həmin gün ticarət mərkəzinə gələn insanlara yüksək musiqi zövqü yaşadaraq böyük maraqla qarşılanıb.

Layihə Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin dəstəyi ilə reallaşılıb. Rostropoviçlərin ev-muzeyi aksiyaya verdiyi dəstəyə görə "Dəniz Mall"ın rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib.

"Heydər Əliyev və muzeylərimiz"

Nəriman Nərimanovun Xatirə Muzeyində 18 may – Beynəlxalq Muzeylər Günü münasibətilə "Heydər Əliyev və muzeylərimiz" adlı tədbir keçirilib. Tədbirdə Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin rəisi İbrahim Əliyev də iştirak edib.

Muzeyin di-

rektoru Ləman

H ü s e y n o v a

tədbiri açaraq

Beynəlxalq Mu-

zeylər Günü

münasibətilə

bu sahədə ça-

lışan hər kə-

si təbrik edib.

Sonra "Heydər

Əliyev və Azər-

baycan

adlı videoçarx

nümayiş olunub.

Tədbirdə iştirak

edən Xalq şairi

Nəriman Həsənzadə

Heydər Əliyevin

ziyallılara, sənət

adamlarına göstərdiyi diq-

qət və qayğıdan söhbət açıb.

Professor Fuad Məmmədov

Heydər Əliyevin

Azərbaycan

mədəniyyətinə

verdiyi töhfə-

lərdən bəhs edib.

Baş idarənin rəisi

İbrahim Əliyev

çoxşöbəli

şəxsiyyətlərimizin

adının əbədləşdirilməsi

ilə bağlı xatirə,

ev-muzeylərinin

yaradılması

Heydər Əliyevin

xalqımızın say-seçmə

övladlarına

verdiyi yüksək

qiymətin

nəticəsidir.

Vurğulanıb ki,

muzeylər tariximizi

yaşadan bir

məkandır,

muzeyləri

qorumaq,

inkışaf

etdirmək

bizim

borcumuzdur.

Tədbirdə Bülbül

adına Orta

İxtisas

Musiqi

Məktəbinin

şagirdləri

tərəfindən

"Bayatı-Şiraz"

muğamı

və "Qarabağ

şikəstəsi"

ifa edilib.

Azərbaycan

Dövlət

Akademik

Filarmoni-

yasının

aparıcısı

Səmray

Əliyeva

Nəriman

Həsənzadənin

"Azərbaycan"

şeirini

söyləyib.

əvvəli səh. 1-də

Mədəni zənginliklərin təcəssümü

Mayın 14-də günün birinci yarısında Cıdır düzündəki böyük səhnədə ölkəmizin folklor kollektivlərinin konserti keçirildi. Proqramda ölkəmizdə yaşayan müxtəlif xalqların musiqi və rəqs kollektivlərinin çıxışları Azərbaycanın mədəni zənginliklər diyarı olmasının təcəssümü idi.

Konsertdə "Qorqud" folklor ansamblı (Bakı), xanəndə Rəvan Qaçayev, "Halay" talış folklor qrupu (Masallı), "Nənələr" ingiloy folklor qrupu (Balakən), "Adıgün" axıska türklərinin folklor qrupu (Saatlı), aşiq Elman Talıstanlı (İsmayılı), "Cahan" avar folklor qrupu (Balakən), "Çeşmə" folklor ansamblı və "Huduki" avar rəqs qrupu (Zaqatala) bir-birindən rəngarəng ifaları ilə tamaşaçıların marağına səbəb oldular.

Kollektivlərin ifasında "Lolo", "Ləli", "Halay", "Şuşanın dağları", "Çərkeş" rəqsləri, habelə "Ordubadi", "Şirvan gözəlləməsi" aşiq havaları, avar xalq rəqsi, "Ey vətən!" və digər mahnılar, rəqslər alqışlarla qarşılandı.

Cıdır düzündə Misir musiqisi

Həmin gün Üzeyir Hacıbəyli-nin Şuşa şəhərindəki heykəlinin qarşısında qurulan kiçik səhnədə festivalın misirli qonağı, müğənni, bəstəkar, multinstrumentalist Hamza Namiranın konsert proqramı oldu.

Musiqiçinin ifasında "Mawlood sanat – 80", "Estaezo", "Setta Sabahan", "Malesh" və digər Misir mahnıları səsləndi.

Uzaq Misirin musiqi ab-havasını Cıdır düzünə daşıyan ifaçının çıxışı alqışlarla qarşılandı.

Hamza Namira müasir ərəb musiqisinin məşhur simalarından biridir. İfaçı yaradıcılığında Misir xalq musiqisi, pop, rok və caza geniş yer verir. 4 albom bulur.

raxan sənətinin mahnıları ərəb dünyasında böyük şöhrət qazanıb.

Bolqar folkloru, elektron musiqi və caz

Festivalın ikinci günü - mayın 13-də ilk olaraq Bolqarıstanın "Trigaida" qrupunun çıxışı olub. Maraqlı repertuarla ölkəmizə gələn qrup dinləyicilərə özünün məşhur musiqilərini ərməğan edib.

"Trigaida" Bolqarıstanın rəngarəng elektron musiqi istiqamətindən qaynaqlanan müasir kollektivdir. "Folktronika" triosu-na multi-alət ifaçısı Georgi Marinov, folklor müğənnisi Asya Pinçeva və İvan Şopov daxildir. Qrupun rəhbəri rəssam, musi-

Şuşada növbəti görüşlərədək...

"Larzon Buxara" və "Fərqanənin rübaisi" rəqslərini ifa etdi.

Özbəkistanın "Bahar" Dövlət Rəqs Ansamblı 1957-ci ildə yaradılıb. Qurucusu, bədii rəhbəri və baş xoreoqrafı SSRİ Xalq artisti Mükərrəm Turğunbayeva olan kollektiv hazırda onun adını

"Pakistan rəngləri" və özbək "Bahar"ı

Həmin gün Üzeyir Hacıbəyli-nin heykəlinin qarşısındakı səhnədə "Pakistan rəngləri" ("Colors of Pakistan") qrupu və Özbəkistanın "Bahar" ("Baxor") Dövlət Rəqs Ansamblı çıxış etdi.

"Pakistan rəngləri" qrupu əsasən ölkənin Pəncab, Sind, Puştun, Belucistan və Gilgit daxil olmaqla müxtəlif bölgələrinin xalq rəqslərini yüksək professionalıqla təqdim edir.

Pakistan təmsilçiləri tərəfindən "Sind", "Balochistan", "Pashtun KPK", "Gilgit", "Punjab", "Bayot" rəqsləri təqdim edildi. "Bahar" ansamblı isə özbək ənənəvi musiqisi, "Kənddə oyun", "Könül tərənəsi", "Pilla", "Ləzgi Xarəzm",

daşıyır. Ansamblın bədii rəhbəri və baş xoreoqrafı Özbəkistanın Əməkdar artisti Ziyoda Mədrəximova, musiqi rəhbəri Əməkdar artist Məhəmmədcan Şakirovdur. Repertuarında 200-dən çox rəqsin yer aldığı ansambl müasir özbək rəqsinin nailiyyətləri ilə xalqının çoxəsrlik ənənəvi rəqs mədəniyyətini birləşdirir.

Kollektiv tarixi, etnoqrafik və müasir xalq rəqsləri əsasında yeni məzmunlu səhnə rəqsləri də yaradıb.

Fransada yaşayan həmyerlimizin "Sarı gəlin"i

Şuşanın qala divarlarının yanında qurulmuş səhnədə festivalın ikinci günündə Fransada yaşayan həmyerlimiz, caz pianocu, bəstəkar, beynəlxalq mü-

sabiqələr laureatı Etibar Əsədli və onun qrupu yer alıb.

Qrupun ifasında cazla muğamanın sintezi, həmçinin Azərbaycan mahnılarının melodiyaları ilə dünya musiqisinin müxtəlif janrlarında, fərqli ritmdə, incə harmoniyalı kompozisiyaları tamaşaçıla-

ra yüksək zövq bəxş edib. O, bu dəfə tamaşaçılar üçün "Salam", "Qara qaşın vəsməsi", "Jamming Mugham", "Mirror", "Sarı gəlin" kompozisiyalarını səsləndirib.

Etibar Əsədli Fransanın CMDL (Centre des Musique Didier Lockwood) caz təhsili məktəbinin məzunudur. Musiqiçi eyni zamanda Avropanın məşhur caz ulduzları ilə müxtəlif layihələrdə uğurla iştirak edir.

Şuşaya yaraşan "Cəngi"

Festivalın ikinci günündə həmçinin Cıdır düzündə böyük səhnədə Azərbaycanın "Cəngi" estrada folklor ansamblı və xanəndə, Əməkdar artist Qoçaq Əsgərova, tarzən Arslan Növrəslinin etno-caz qrupu çıxış edib.

"Cəngi" ansamblı Cavanşir Quliyevin "Bura vətəndir", Vəlif Hüseynin "Hüzür", xalq mahnısı "Leyla", Vəlif Mustafazadənin "Qafqaz", Eduardo di Capuonun "O sole mio", Polad Bülbüloğlunun "Aman, aman ayrılıq", Oqtay Kaziminin "Dağlar" və Vəlif Ərəyzadənin "Ya sənindir, ya mənim" mahnılarını səsləndirib. Xalq artisti Mir-cavad Cəfərovun (ud) rəhbərlik etdiyi kollektivin ifası böyük alqışlarla qarşılanıb.

Sonra konsert proqramı xanəndə Qoçaq Əsgərova tarzən Arslan Növrəslinin etno-caz qrupunun çıxışları ilə davam edib. Qrup "Bayati-kürd", "Blues-muğam", "Şur" və "Yallı" kompozisiyaları ilə festivalın ab-havasını daha da yüksəldib, tamaşaçıların könlünü oxşayıb.

Xatırladaq ki, Şuşa şəhərində ilk dəfə 1989-cu ildə keçirilmiş

Mayın 15-də görkəmli bəstəkar, ictimai xadim, Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq artisti Rauf Hacıyevin (1922-1995) anadan olmasının 100 illiyi tamam oldu.

Bu münasibətlə mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev, tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimləri, bəstəkarın adını daşıyan 15 nömrəli Uşaq musiqi məktəbinin kollektivi və musiqiçinin ailə üzvləri Fəxri xiyabanda sənətkarın məzarını zi-

yarət ediblər. Məzarın önünə nəzirlik və musiqi məktəbi adından əkilər qoyulub.

Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev mərasimdə çıxış edərək Rauf Hacıyevin musiqi mədəniyyətimizdəki yerindən söz açıb. Qeyd edib ki, sənətkarın zəngin yaradıcılıq irsi həmişə dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Prezident İlham Əliyevin 13 aprel 2022-ci il tarixdə Rauf Hacıyevin 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında imzaladığı sərəncam bu diqqətin bariz nümunəsidir. İl ərzində böyük mu-

Yüz yaşlı bəstəkar

Rauf Hacıyevin doğum günündə məzarı ziyarət olundu

siqi xadiminin yubileyi ilə bağlı müxtəlif tədbirlər təşkil olunacaq, onun Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafına verdiyi töhfələrə bir daha nəzər salınacaq.

Mədəniyyət Nazirliyi incəsənət və qeyri-maddi mədəni irs şöbəsinin əməkdaşı Turan Məmmədəliyeva bildirib ki, Rauf Hacıyev müxtəlif janrlarda əsərlər, o cümlədən simfoniya, oratoriya və kantatalar ərsəyə gətirib, uğurlu səhnə təcəssümünü tapmış operettalar yazıb. Onun milli motivlərlə müasir üslubun vəhdətində yaratdığı vətənpərvər ruhlu lirik mahnıların məşhur ifaçıların repertuarına daxil olub və bu janrın inkişafında əhəmiyyətli rol oynayıb. Rauf Hacıyev respublikanın mədəni həyatında yaxından iştirak edib, 1965-1971-ci illərdə Azərbaycan SSR-in mədəniyyət naziri işləyib.

Bəstəkarın ailəsi adından nəvəsi İradə Abbaslı çıxış edərək babasının yaradıcılığına göstərilən diqqətə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirib.

Qeyd edək ki, Rauf Hacıyevin "Dördüncü fəqərə", "Qafqaz əsiri", "Yolayrıcında", "Romeo mənim qonşumdur" operettaları, "Şeyx Sənan", "Səbuhi", "Həzi Aslanov" simfonik poemaları, "Səməd Vurğun" kantatası və digər əsərləri bəstəkarın yaradıcılığının zənginliyindən xəbər verir. Müəllifin "Sevgilim", "Mənim Azərbaycanım", "Lirik mahnı", "Bahar gəlir", "Sevimli şəhər", "Bakı haqqında mahnı", "Leyla" və s. mahnıları müğənnilərin repertuarında geniş yer tutur. Rauf Hacıyev "Əhməd haradadır?", "Mən rəqs edəcəyəm", "Bir qalının sirri", "Kölgələr sürünür", "Qara daşlar" və s. filmlərə yaddaqalan musiqilər yazıb.

"Mədəni gənclik" Rus Dram Teatrında

əvvəli səh. 1-də

Bildirildi ki, layihə çərçivəsində ilk olaraq Bakı Dövlət Universitetinin tələbələri may-iyun ayları ərzində beş mədəniyyət ocağında tamaşa və konsertlərə baxmaq, Azərbaycan mədəniyyəti ilə daha yaxından tanış olmaq imkanı əldə edəcəklər: "Gənclər həm də, sadəcə, baxmaqla kifayətlənməyəcək, kollektivlə görüşəcək, sorğuda iştirak edərək ən çox bəyəndikləri teatrı, tamaşanı və s. qiymətləndirmək imkanı qazanacaqlar..."

Sonra tamaşa nümayiş olundu. Tələbələr məşhur komediyanı böyük maraqla izlədilər.

Fransız botanik müsyö Jordanın Qarabağa – Hətəmxan ağaya qonaq gəlməsi, burada böyük qonaqpərvərlik görməsi, Qarabağın florasını öyrənməsi, xanın

qardaşı oğlu gənc Şahbazın elmə maraq göstərməsi, müsyö Jordanın onu özü ilə Parisə aparmaq istəməsi, Hətəmxan ağanın həyat yoldaşı Şəhrəbanu xanımı və qızı – Şahbaz bəyim nişanısını Şərəfnisənin buna qəti şəkildə qarşı çıxması, Şahbazın Fransaya gəlməsini əngəlləmək üçün qulluqçu Xanpərinin vasitəçiliyi ilə cadugərin (dərviş Məstəli şah) köməyə çağırılması komediyanın əsas sükəti təşkil edir.

Tamaşanın quruluşçu rejissoru Xalq artisti Aleksandr Şarovskiydır. Əsas rolları Xalq artistləri Məbud Məhərrəmov, Səfa Mirzəhəsənov, Natalya Şarovskaya, Fuad Osmanov, Əməkdar artistlər Salman Bayramov, Həcər Ağayeva, Murad Məmmədov, Milana Sokolenko, İlna İmranova və digərləri ifa edirlər.

Qeyd edək ki, layihəyə könüllü qoşulan tələbələr may-iyun aylarında Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram, Akademik Opera və Balet, Akademik Musiqili, Akademik Rus Dram

teatrlarında və Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında tamaşa və konsertlərə sərbəst baxmaq imkanı əldə edəcəklər.

Nurəddin

"Xarıbülbül" festivalı bütün xalqımıza xoş duyğular yaşadır

Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərində üç gündür ki, V "Xarıbülbül" Beynəlxalq Folklor Festivalı – möhtəşəm musiqi bayramı keçirilir. Builki festival beynəlxalq miqyasda keçirilməsi ilə əlamətdardır. Festivalda dünyanın doqquz ölkəsindən qonağımız var. Proqram isə olduqca rəngarəng və əsrarəngiz çıxışlarla zəngindir.

Bu fikirləri Şuşada V "Xarıbülbül" Beynəlxalq Folklor Festivalında iştirak edən mədəniyyət naziri Anar Kərimov jurnalistlərə açıqlamasında bildirib: "Çalışdıq ki, bu il dünyanın bir neçə guşəsindən folklor kollektivlərini festivala dəvət edək. Beləliklə, bu festivalı dünyaya tanıdırıq. Çox sevinirik ki, artıq ikinci ildir bu festivalı azad Şuşamızda qeyd edirik. Təbii ki, buna görə Ali Baş Komandan İlham Əliyev və şanlı Azərbaycan Ordusuna təşəkkür etməliyik. Çünki məhz Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi altında müzəffər Ordumuz Şuşanı azad edərək bu sevinci və qüruru bizlərə bəxş etdi. Festival vasitəsilə həm şuşalılara, həm də bütün xalqımıza xoş duyğular yaşadıq. Bir daha festivalın keçirilməsində əməyi olan hər kəsə minnətdarlığımı bildirirəm. Bu gün ulu öndər Heydər Əliyevin və şuşalı dahi şəxsiyyətlərimizin ruhu şadıddır. Heydər Əliyev hər zaman arzu edirdi ki, azad Şuşamızda bu festivalı bərpa edək. Çox sevinirik ki, Ali Baş Komandan İlham Əliyev bu vəsiyyəti yerinə yetirdi. Bundan sonra da bu tədbirləri azad, çiçəklənən Şuşamızda davam etdirəcəyik".

Bakı Uşaq və Gənclər Teatrından "20 il üçün 20000 addım"

Bakı Uşaq və Gənclər Teatrı fəaliyyətə başlamasının 20-ci ildönümünü maraqlı aksiya ilə qeyd edib. Paytaxtın Suraxanı rayonunun Qaraçuxur qəsəbəsindəki Qurban Abbasov adına Mədəniyyət evində fəaliyyət göstərən teatrın kollektivi yubiley münasibətilə rayon ərazisində "20 il üçün 20000 addım" adlı tədbir keçirib.

Tədbirdə Suraxanı Rayon İcra Hakimiyyətinin, YAP Suraxanı rayon təşkilatının nümayəndələri, Suraxanı rayon Gənclər evinin fəalları və rayon sakinləri iştirak ediblər.

Tədbirdən öncə rayondakı Heydər Əliyev Mərkəzinin qarşısında ulu öndərin abidəsi ziyarət olunub.

Sonra Suraxanı Rayon İcra Hakimiyyətinin qarşısında yerləşən parkda bayram əhval-ruhiyyəli şou-proqram təqdim olunub. Müxtəlif musiqi nömrələri, Tofig İsgəndərlinin iştirakı ilə illüziya və səhnəciklər tamaşaçılar tərəfindən maraqla qarşılanıb.

Bakı Uşaq və Gənclər Teatrının direktoru, Əməkdar artist İntiqam Soltan teatrın fəaliyyətinə göstərdikləri diqqət və qayğıya görə rayon İcra Hakimiyyətinə, YAP rayon təşkilatına minnətdarlığını bildirib.

İcra Hakimiyyətinin şöbə müdiri Sevinc Ağayeva və YAP Suraxanı rayon təşkilatının məsləhətçisi Ənvər Haqverdiyev çıxış edərək teatrın kollektivini yubiley münasibətilə təbrik ediblər.

Mərasimdə Suraxanı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əziz Əzizov və YAP rayon təşkilatının sədri Vüqar Seyidov teatr adından təşəkkürnamə ilə təltif ediliblər. İcra Hakimiyyətinin şöbə müdiri Sevinc Ağayeva və YAP rayon təşkilatının məsləhətçisi Ənvər Haqverdiyev "Teatrın dostu" nominasiyası üzrə təltif olunublar.

Sonda teatrın əməkdaşlarına fəxri fərmanlar və təşəkkürnamələr təqdim olunub.

Mədəniyyət naziri Ağdamda vətəndaşları qəbul edəcək

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları və digər idarəetmə qurumları rəhbərlərinin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Anar Kərimov tərəfindən 2022-ci il may ayının 26-da saat 10:00-da Ağdam rayon Heydər Əliyev Mərkəzində (Ağdam rayonu, Quzanlı qəsəbəsi, Heydər Əliyev prospekti) Ağcabədi, Ağdam və Laçın rayonlarından olan vətəndaşların qəbulu keçiriləcək.

Vətəndaşlar 22 may 2022-ci il tarixinə qədər nazirliyin info@culture.gov.az elektron poçt ünvanı, (012) 493 30 02 telefon nömrəsi vasitəsilə və "Whatsapp" xidmətinə (077 714 71 47) müraciət etməklə qəbula yazıla bilərlər.

Qəhrəmanlar unudulmur

Gəncə Dövlət Tarix-Mədəniyyət Qoruğunun 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı şəhid olmuş əməkdaşı Hikmət Lətif oğlu Məmmədovun xatirəsinə inşa edilmiş bulğun açılışı olub.

Hikmət Məmmədov 1993-cü il noyabrın 19-da Gəncə şəhərində anadan olub. 2015-ci ildə Gəncə Dövlət Universitetini mühasibat uçotu və audit ixtisası üzrə bitirib. Sonra hərbi xidmətdə olub. Hərbi xidməti başa vurandan sonra Gəncə Dövlət

Tarix-Mədəniyyət Qoruğunda çalışıb.

Vətən müharibəsində könüllü iştirak edən Hikmət Məmmədov 2020-ci il oktyabrın 2-də Goranboy rayonunun Buzluq kəndi istiqamətində gedən döyüşlərdə şəhid olub. Ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Kəlbəcərin azad olunmasına görə" və "Hərbi xidmətlərə görə" medalları ilə təltif edilib.

Saatlıda Vətən müharibəsi şəhidi Oktay Əhməd oğlu Səfərovun xatirəsinə inşa olunan bulaq kompleksini açılıb.

Vətən müharibəsində Füzuli, Cəbrayıl və Xocavənd rayonları istiqamətində döyüşlərdə iştirak edən Oktay Səfərov düşmənin xeyli canlı qüvvəsinin, texnikasının məhv edilməsində igidlik göstərüb. Noyabrın 3-də Xocavənd istiqamətində gərgin döyüşlər zamanı şəhidlik zirvəsinə ucalıb. Doğulub boya-başa çatdığı Qaralar kənd qəbiristanlığında dəfn olunub.

Oktay Səfərov döyüşlərdə göstərdiyi şücaətə görə ölümündən sonra "Vətən uğrunda" və "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

Sumqayıtda kitab bayramı

Sumqayıt RMİ, Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyəti, Azərbaycan Yazıçılar Birliyi və "Qanun" nəşrlər evinin təşkilatçılığı ilə kitab sərgi-yarmarkası keçirilib.

Sumqayıt şəhərindəki "Kimyaçı" Mədəniyyət sarayının qarşısında, açıq havada keçirilən sərgidə 30-dan artıq nəşriyyat, 10-dan çox kitab evi iştirak edib. Kitablara 50 faizədək endirim tətbiq olunub.

Sumqayıt RMİ-nin rəisi Rəşad Əliyev sərginin kitabın təbliğatı, mütləliyə olan marağın artırılması üçün mühüm bir təşəbbüs olduğunu vurğulayıb.

Milli Məclisin deputatları Müşfiq Məmmədli, Aqil Abbas, Yeni Azərbaycan Partiyası Sumqayıt şəhər təşkilatının sədri Ramiz Hüseynov, "Qanun" nəşrlər evinin təsisçisi və rəhbəri Şahbaz Xuduoğlu, "Azərbaycan Nəşriyyatları" İctimai Birliyinin sədri Şəmil Sadıq, yazıçılar Əlisa Niciat, Seyran Səxəvət, Cəlalə Nezəroğlu və digərləri çıxış edərək nəşriyyat-informasiya sahəsinə dövlət qayğısından, həmçinin cəmiyyətin mədəni-intellektual inkişafında və savadlı gəncliyin yetişməsində kitabın, mütləliyin vacibliyindən söz açıblar.

Sərginin "Qarabağa kitabla gedək!" stendində işğaldan azad olunan regionlarımızda yaradılacaq kitabxanalar üçün kitablar toplanılıb.

Tədbirdə incəsənət ustaları və regional idarəyə tabe olan Nəriman Nərimanov adına Mədəniyyət Mərkəzi filiallarının özəfəliyyət kollektivləri konsert proqramı təqdim ediblər.

Kür sahilində aşkar edilmiş küp qəbirlərə baxış keçirilib

AMEA-nın Arxeologiya, Etnoqrafiya və Antropologiya İnstitutunun əməkdaşları tərəfindən Neftçala rayonunun Pirebə kəndində aşkarlanan küp qəbirlər nekropolunda arxeoloji qazıntı işləri aparılıb.

Arxeologiya, Etnoqrafiya və Antropologiya İnstitutundan bildirilib ki, aprelin 12-də Neftçala şəhər Əli Pirişev adına 2 sayılı tam orta məktəbin direktoru Rövşən Həsənov tərəfindən instituta rayon ərazisində küp qəbirlərin aşkar edilməsi haqqında məktub daxil olub. Küp qəbirlər Kür çayının çökəlməsi nəticəsində çayın en kəsiklərində üzə çıxıb. Bununla bağlı institutun əməkdaşları Neftçalaya ezam olunublar. Arxeoloqlar Mədəni İrsin Qorunması İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin Salyan Regional İdarəsinin Neftçala rayonu üzrə baş mütəxəssisi Bahadır

Məcidovun da iştirakı ilə Cəngan, Bala Surra, Ərəbqardaşbəyli və Pirebə kəndlərində Kür çayı sahilində aşkar edilmiş küp qəbirlər nekropoluna baxış keçirilib.

Institutun Arxeoloji abidələr toplusu bölməsinin əməkdaşları tərəfindən Mikayıl Mustafayevin rəhbərliyi ilə Pirebə kəndində arxeoloji qazıntı işləri aparılıb. Aşkar olunan küp qəbir çayın içərisindən qazılaraq çıxarılıb. Qəbirin içərisindən miniatur, kiçiklöcülü qab aşkarlanıb. Yaxşı yoğunulmuş gildən hazırlanan, gövdə hissəsi isə narşəkilli, açıq-qəhvəyi rəngli qabın ağız hissəsi quş dimdiyi formasındadır.

Ərazidə cənub istiqamətində bir neçə küp qəbir də aşkarlanıb. Maddi mədəniyyət nümunələri bizim eramızın I-II əsrlərinə aid edilir. Arxeoloji qazıntılar zamanı məlum olub ki, Kür çayı boyunca küp qəbirlər nekropolu yerləşir.

Qeyd edək ki, küp qəbirlər eramızdan əvvəl IV əsr – eramızın VIII əsrlərində Cənubi Qafqazda, əsasən də Qafqaz Albaniyası ərazisində daha geniş yayılıb. Bu mədəniyyət əsasən əkinçilik, heyvandarlıq, ovçuluq, baliqçılıq və sənətkarlıqla məşğul olan oturaq əhaliyə aiddir. Neftçala rayonunda aşkar olunan küp qəbirlər nekropolu coğrafi baxımdan bu bölgə üçün seçiciyəvidir.

4 region

Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsi (RMİ) S.Vurğun adına Mərkəzi Kitabxana və 5 nömrəli tam orta məktəbin birgə təşkilatçılığı ilə "Şuşa ili" – Zəfərimizin təntənəsi" adlı maarifləndirici tədbir keçirilib. Tədbirdə məktəbin şagirdlərinin ifasında Qarabağa həsr edilən kompozisiya və rəqs nümayiş etdirilib.

Lənkəran RMİ-nin tabeliyindəki Astara rayon Kijəbə qəsəbə Folklor evində "Əziz Şuşa, sən azadsan!" adlı tədbir keçirilib. Tədbirdə

Ağstafa RMİ Ağstafa rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanasının təşkilatçılığı ilə "Sağlam ailə sağlam cəmiyyətin təməlidir" adlı tədbir keçirilib.

Bölgələrdən müxtəlif səpkili xəbərlər

Lənkəran RMİ Lənkəran şəhər Mədəniyyət Mərkəzində rəssam Şöhrətdin Səbzəyevin "Qayıdış" adlı fərdi sərgisi təşkil olunub. Lənkəran RMİ-nin rəisi Şahin Şahbəzov rəssamın həyat və yaradıcılığı haqqında geniş məlumat verib, incəsənət sahəsində uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə rəssama fəxri fərman təqdim edib. Sərgi mayın 27-dək ziyarətçilər üçün açıq olacaq.

Ağstafa RMİ Tovuz rayon Heydər Əliyev Mərkəzində "Virtual Qarabağ" İKT Mərkəzinin istehsalı olan "Mübariz İbrahimov" animasiya filmi nümayiş olunub. Film torpaqlarımızın suverenliyi və azadlığı uğrunda qəhrəmancasına şəhid olmuş Milli Qəhrəman Mübariz İbrahimovun həyatı və şərəfli döyüş yolundan bəhs edir.

birdə Folklor evinin "Qərənfil" instrumental ansamblının müşayiəti ilə milli rəqs və xalq mahnıları ifa edilib.

Xaçmaz RMİ Quba rayon MKS-nin Mərkəzi Kitabxanası Uşaq şöbəsinin təşkilatçılığı ilə "Xarıbülbülün Vətəni – Şuşa" adlı tədbir keçirilib. Kitabxana əməkdaşlarının təşkil etdiyi

dikləri "Şuşa Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtıdır" adlı sərgi nümayiş etdirilib.

Bərdə RMİ-nin təşkilatçılığı ilə Bərdə türbəsinə "15 may – Beynəlxalq Ailə Günü" mövzusunda tədbir keçirilib. Tədbirdə RMİ-nin rəisi Vəsilə Möhsümova çıxış edib. Bildirib ki, BMT Baş Assambleyası tərəfindən 1993-cü ildə 15 may tarixinin "Beynəlxalq Ailə Günü" kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul edilib. Tədbir Bərdə rayon Mədəniyyət Mərkəzinin təşkil etdiyi konsert proqramı ilə davam edib.

Ağdaş RMİ Zərdab rayon Heydər Əliyev Mərkəzində "Ailə dəyərlərinin möhkəmləndirilməsi cəmiyyətin mənəvi sağlamliyinin əsasıdır" mövzusunda tədbir keçirilib. Çıxışlarda ailə dəyərlərindən, bu dəyərlərə yüksək qiymət verilməsinin əhəmiyyəti vurğulanıb.

Bərdə RMİ rəisi vəzifəsinə yeni təyin olunan Vəsilə Möhsümova Tərtər rayonunda bir sıra mədəniyyət müəssisələrinin fəaliyyəti ilə tanış olub. RMİ rəisi və rayonun icra başçısı Müstəqim Məmmədov Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinə baxış keçiriblər. Sonra Heydər Əliyev Mərkəzinə və Mədəniyyət Mərkəzinə baş çəkən idarə rəisi tapşırıq və tövsiyələrini verib.

İsmayılı RMİ Şamaxı rayon Mirzə Ələkbər Sabirin Ev-Muzeyinin təşkilatçılığı ilə rayon Uşaq-gənclər inkişaf mərkəzində görkəmli maarifpərvər şair Mirzə Ələkbər Sabirin (1862-1911) 160 illik yubileyinə həsr olunan

muş ümumtəhsil məktəbliləri arasında bədii qiraət müsabiqəsi keçirilib. Müsabiqədə I, II, III yərə layiq görülen şagirdlərə fəxri fərman və hədiyyələr təqdim edilib.

Gəncədə Ələddin Abbasovun 100 illiyi qeyd olunub

Gəncə Dövlət Dram Teatrında uzun illər bu səhnədə çalışmış görkəmli aktyor, Xalq artisti Ələddin Abbasovun (1922-2014) 100 illik yubileyinə həsr olunan tədbir keçirilib.

Tədbirdə Gəncə RMİ-nin rəisi Vasif Cənnətov, Gəncə Dövlət Dram Teatrının direktoru Aqil Bəhramlı, Xalq artisti Məmmədli Balayev, sənətkarın ailə üzvləri və teatrın kollektivi iştirak ediblər.

Əvvəlcə tədbir iştirakçıları Gəncənin Fəxri xiyabanında Ələddin Abbasovun məzarını ziyarət edib, öhnünə tər çiçəklər düzüblər.

Daha sonra teatrın zalında davam edən mərasimdə sənət ocağının rəhbərliyi və kollektivi, o cümlədən ailə üzvləri, sənət yoldaşları aktyorun həyat və yaradıcılığı haqqında söz açıb, xatirələrini bölüşüblər.

Sonra Ələddin Abbasovun xatirəsinə həsr olunan, yazıçı Nüşabə Əsəd Məmmədlinin qələmə aldığı "Cavad xan" tarixi dramı nümayiş olunub. Tamaşanın quruluşçu rejissoru Əməkdar incəsənət xadimi Əsgər Əsgərov, rejissoru

Elşad Əhmədov, rəssamı Mehdi Hüseynov, geyim üzrə rəssamı Leyla Əliyeva, musiqi tərtibatçısı Sevdə Əliyevadır. Səhnə əsərində Cavad xan obrazını Əməkdar artist Elxan Abbasov, Mələknisə Bəyim rolunu isə Xalq artisti Pərvanə Qurbanova canlandırıb.

"Rənglənmiş tarix" in növbəti sərgiləri

QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Agentliyinin maliyyə yardımı ilə "Uşaq və Yeniyetmələrə Dəstək" İctimai Birliyi tərəfindən həyata keçirilən "Rənglənmiş tarix" layihəsinin növbəti sərgiləri Şuşa rayon Türşsu kənd Uşaq musiqi məktəbi və Ağdam rayon Mədəniyyət Mərkəzində təşkil edilib.

Sumqayıt RMİ Şuşa rayon Türşsu kənd Uşaq musiqi məktəbinin ("Qobu Park-2" yaşayış kompleksi) akt zalında keçirilmiş sərgidə məktəbin 50-yə yaxın şagird və müəllimi iştirak edib. Sərgi iştirakçıları Şuşa musiqçilərinin rənglənmiş fotoları ilə tanış olublar.

Ağcabədi RMİ Ağdam rayon Mədəniyyət Mərkəzində (Quzanlı qəsəbəsi) keçirilən sərgi mərkəzin və Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə gerçəkləşib. İştirakçılara layihə ilə bağlı bukletlər paylanılıb.

Hazırladı: N.Məmmədli

Xızıda qədim qala qalıqları tapılıb

Xızı rayonun Dizəvər kəndi yaxınlığında dağlıq ərazidə Orta əsrlərə aid olan qala qalıqları tapılıb.

Qədim tikili qalıqları Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin Şabran Regional İdarəsinin mütəxəssisləri və "Artefakt ovçuları" vətəndaş təşəbbüs qrupu tərəfindən aşkarlanıb.

Tarixi məkanın üç tərəfi müdafiə məqsədilə qurulan qala divarları ilə əhatə olunub. Bundan əlavə, həmin qalıqların alt hissəsi gözetçi məntəqəsi kimi xidmət edən mağaralardan ibarətdir. Tapıntı yerində müxtəlif rəngli saxsı nümunələrə də rast gəlinib. Abidənin dövlət qeydiyyatına alınması və mühafizəsinin təşkili üçün işlərə başlanılıb.

Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidməti yeni tapıntı ilə bağlı AMEA Arxeologiya, Etnoqrafiya və Antropologiya İnstitutuna müraciət edəcək.

“Yeni adlar”ın növbəti konserti

Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən bu ilin mart ayından həyata keçirilən “Yeni adlar” layihəsi gənc istedadların maraqlı konsert proqramları ilə davam edir.

Layihə üzrə növbəti musiqi axşamı mayın 13-də M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında gerçəkləşib. Respublika və beynəlxalq müsabiqələr laureatları Nərgiz Kəngərli-Nəcəfova (piano) və Zərifə Alxazova (violin) musiqisevərlərin qarşısına çıxıb. Gənc musiqiçiləri Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri (dirijor – Əməkdar artist Fuad İbrahimov) müşayiət edib.

Proqramda L.V.Bethovenin “Fortepiano və orkestr üçün 4 nömrəli konsert”i və D.Şostakoviçin “Violin və orkestr üçün 1 nömrəli konsert”i ifa olunub. Orkestrin və gənc musiqiçilərin əhəngdar çıxışı tamaşaçıların alqışları ilə qarşılanıb.

Nərgiz Kəngərli-Nəcəfova 1991-ci ildə Bakıda anadan olub. 2008-ci ildə Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının (BMA) Orta ixtisas musiqi məktəb-studiyasını, 2012-ci ildə BMA-nı bakalavr, 2004-cü ildə isə magistr səviyyəsi üzrə fərqlənmə diplomu ilə başa vurub. 2015-ci ildə BMA-nın doktorantura pilləsinə daxil olaraq dissertasiya mövzusunun uğurla müdafiə edib.

N.Kəngərli-Nəcəfova 2004-cü ildə pianoçuların Q.Qarayev adına II Beynəlxalq müsabiqəsinin laureatı olub. 2007-ci ildə Kövçək Səfəraliyevanın 100 illiyinə həsr olunmuş gənc pianoçuların I Respublika müsabiqəsində III yerə layiq görülüb. 2012-ci ildə Litvada keçirilən “Hüdsuz musiqi” (“Music Without Limits”) XII Beynəlxalq festival-müsabiqəsində, 2015-ci ildə VII Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində təşkil olunan pianoçuların müsabiqəsində laureat adını qazanıb. 2021-ci ildə Gürcüstanda keçirilən “Dünya harmoniyası” (“World Harmony”) IV Beynəlxalq müsabiqəsində üç fəxri diploma layiq görülüb.

Zərifə Alxazova 1998-ci ildə Bakıda anadan olub. 2015-ci ildə Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbini bitirərək Ü.Hacıbəyli adına BMA-ya qəbul olunub. 2017-ci ildə təhsilini İsrailin Təl-Əviv Universiteti nəzdində Buxmann-Mehta Musiqi Məktəbində (The Buchmann-Mehta School of Music) bakalavr pilləsi üzrə davam etdirmək imkanı qazanıb. 2020-ci ildən həmin təhsil müəssisəsində “Artist diploma” proqramı üzrə təhsilini davam etdirir.

Z.Alxazova 2016-cı ildə İslam dünyası gənc klassik musiqi ifaçılarının (20 yaşadək) beynəlxalq müsabiqəsində, 2017-ci ildə “Testene Art Baku” beynəlxalq incəsənət festival-müsabiqələrində Qran-pri mükafatına layiq görülüb. 2019-2021-ci illərdə Təl-Əviv Beynəlxalq kamera musiqisi müsabiqəsində laureat adlarını qazanıb. Münxen Yeni Filarmonik Orkestri (Almaniya), İsrail Filarmonik Orkestri, Təl-Əviv kamera, Buxmann-Mehta, Hayfa və Yerusəlim simfonik orkestrləri (İsrail) ilə çıxış edib. Gənc musiqiçi Hye-Jin Kim, İy-la Kaler, Dmitri Berlinski, Çaim Taub, Şmuel Aşenasi, Ofer Falk və Ani Sknarç kimi məşhur violon ifaçılarından ustad dərsləri alıb.

Nurəddin Məmmədli

Tanınmış qarmon ifaçısının xatirə gecəsi

Beynəlxalq Muğam Mərkəzində (BMM) tanınmış qarmon ifaçısı, bəstəkar Xanlar Cəfərovun xatirə gecəsi keçirildi. Xan Şuşinski Fondunun təşkilatçılığı, BMM-in dəstəyi ilə mayın 13-də gerçəkləşən tədbirdə tanınmış ifaçılar və Xanlar Cəfərovun yetirmələri çıxış etdilər.

Unudulmaz ifaçının vaxtilə lentə alınan “Segah” muğamının videonümayişi ilə başlanan gecədə sənətsünaşlıq üzrə fəlsəfə doktoru Əhsən Rəhmanlı musiqinin həyat və yaradıcılığından söz açdı. Qeyd etdi ki, Xanlar Cəfərov 1956-cı il fevralın 2-də Bakının Əmircan qəsəbəsində anadan olub. Kiçik yaşlarından musiqiyə maraq göstərir. 12 yaşında kamança ifa etməyə başlayır və Əmircan qəsəbə Mədəniyyət evində xalq çalğı alətləri ansamblına üzv olur. Atasının istedadını görüb 5 sayılı Musiqi məktəbinin violonçel sinfinə yazdırır. Daha sonra isə fortepiano sinfində təhsil almağa başlayır. Orta məktəbdə musiqi dərslərində müəlliminin qarmon ifa etməyi onun diqqətini cəlb edir. Xanlar Cəfərovun qarmonla mütəmadi məşğul olmasını görə müəllimləri xüsusi bacarıq və istedadını dəyərləndirib bu alətlə məşğul olmasını tövsiyə edirlər. O, Mədəniyyət sarayında 5 illik qarmon kursunu üç ilə bitirib vəsiqə alır. Daha sonra Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının Mahnı və Rəqs Ansamblına solist olaraq işə götürülür. Bu kollektivlə o, keçmiş SSRİ-nin bir çox şəhərlərində konsertlər verir.

Əhsən Rəhmanlı “Qarmon ifaçılığı sənəti və onun tədrisi” kitabında Xanlar Cəfərova həsr olunmuş bölmədə qeyd edir ki, filarmoniyada çalışarkən Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar-tarzen Ağası Məşədibəyov məşq zamanı Xanların ifasını eşidir və onu öz ansamblına dəvət edir. Bu ansamblın solistləri Azərbaycanın ən tanınmış xanəndələri və Xalq artistləri idi. 1978-ci ildə Azərbaycan Qastrol-Konsert Birliyi yaranır və filarmoniyada çalışan bütün solistlər bu birliyə daxil edilir. 1988-ci ilə kimi burada çalışan ifaçı Azərbaycanın ən tanınmış və sevilən müğənnilərini müşayiət edir. Həmin illərdə Xalq artisti Nisə Qasımova ilə birgə çalışmağa başlayaraq istedadlı musiqiçiləri ətrafına toplayır.

1990-cı ildə Bakıda Axıska türkləri və Qərbi Azərbaycandan deportasiya edilmiş həmvətənlərimizdən ibarət “Ümid” ansamblı yaranır. Xanlar Cəfərov kollektivə musiqi rəhbəri təyin edilir. O, ansamblı milli alətlərlə yanaşı, violonçel, skripka, bas-gitara, Avropa zərb alətləri əlavə edir. 2002-ci ildə SOCAR-ın “Azneftyağ” İstehsalat Birliyində “Neftçi” mahnı və rəqs ansamblı yaradılır. Xalq artisti, tarzen Fikrət Verdiyev istedadına bələd olduğu Xanlar Cəfərovu ansamblı musiqi rəhbəri dəvət edir. Onun bəstələdiyi “Çahargah” dərəmədi” “Neftçi” ansamblının bütün konsertlərinin ilk nömrəsi olaraq əzəmətlə səslənir. Unudulmaz qarmon ifaçısı 30-dən artıq rəqs melodiyası və 15-dən artıq mahnının da müəllifidir. Musiqiçi 2020-ci il martın 31-də vəfat edib.

Xatirə gecəsində həmçinin Xalq artistləri Aftandil İsmailov, Fikrət Verdiyev, Ənvər Sadıqov, Şəfiqə Eyvazova, Əməkdar artist Zakir Mirzəyev və sənətsünaşlıq üzrə fəlsəfə doktoru, Milli Konservatoriyanın dosenti, qarmon ifaçısı Aydın Əliyev çıxış edərək Xanlar Cəfərovun sənətinə yüksək qiymətləndirdilər, xatirələrini bölüşdülər. Bildirildi ki, ifaçının incə duyğular, zərif melodiyalarla işlədiyi musiqilər, yeni aranjimanları Azərbaycan Radiosunun fonduna saxlanılır.

Xatirə gecəsində Xalq artisti Ənvər Sadıqovun rəhbərliyi ilə “Qaytağı” ansamblının müşayiətində Əməkdar artist Lələ Məmmədova, BMM-in solistləri MİRƏLƏM MİRƏLƏMOV, Kamilə Nəbiyeva, Abgül Mirzəliyev Xanlar Cəfərovun bəstələdiyi sevilən nəğmələri ifa etdilər. Sənət dostları qarmon ifaçıları Nəmət Hüseynov, Şəmsi Ağamalıyev X.Cəfərovun musiqilərini səsləndirdilər. Tələbələri Orxan Mirnətiqoğlu müəlliminə həsr etdiyi “Xəyal” kompozisiyası, Xalq artisti Samir Cəfərovun ifasında “Vətən marşı” (bəstə Xanlar Cəfərov) alqışlarla qarşılandı. Yetirmələri, Vətən müharibəsi qazisi Nadir Cəfərov, Milli Konservatoriyanın tələbələri Fərid Məmmədov, Məhəmməd Abışov ifalarını unudulmaz müəllimlərinin ruhuna ithaf etdilər.

Gecənin sonunda Xanlar Cəfərovun oğlu, skripka ifaçısı Simran Cəfərov səhnəyə çıxaraq atasının bəstəsi olan “Tamerlani” rəqsini ifa etdikdən sonra tədbirin təşkilatçılarına ailəsi adından minnətdarlığını bildirdi.

Lələ Azəri

“Mövcudluqda ünsiyyət”

YARAT Müasir İncəsənət Məkanı XX-XXI əsrlər Azərbaycan Rəngkarlığı Muzeyində mərhum rəssam Ucal Haqverdiyevin “Mövcudluqda ünsiyyət” adlı ilk genişmiqyaslı sərgisini təqdim edəcək.

Mayın 26-da açılacaq sərgi (kurator – Fərəh Ələkbərli) fərdi və ictimai kolleksiyalardan toplanmış ekspozisiya, 300-ə yaxın rəngkarlıq və qrafika əsəri ilə rəssamın yaradıcılığının tam spektrini əhatə edərək onun bir çox rəsmlərini, eskizlərini, albom qaralamalarını, şeirlərini, şəxsi əşyalarını, eləcə də fotolarını ilk dəfə bir araya gətirir. Əsərlərin eksrəyyəti geniş ictimaiyyətə ilk dəfə təqdim olunur.

“Mövcudluqda ünsiyyət” Ucal Haqverdiyevin “məkanda olması” ideyasını nəql edir. Sərgi rəssamın yaradıcılığının bütün bucaqlarını işıqlandıraraq onunla səssiz “dialoqda” olmaq imkanını təklif edir. Rəssamın həyatda olmasının baxmayaraq, sərgi onun məkana “müşahidə” və “nəzarət” etməsi konseptindən çıxış edir. Bu “ünsiyyət” onun “mövcudluğunu” hiss etdirir.

U.Haqverdiyevin daxil ələmindən bəhs edən ekspozisiya rəssamın şəxsiyyətinin və yaradıcılığının bütün aspektlərini əks etdirməklə, həm də onu daim yeniliklər axtarışında olan mükəmməl kolorist və rəsm bilicisi kimi də təqdim edir. Ötən əsrin 80-ci illərində yaradıcılığa başlayan Ucal Haqverdiyevin müxtəlif janr, istiqamət və növlərdə bədii axtarışları, eksperimentləri məlumdur. Təkcə vizual axtarışlarla deyil, həm də tematik cəhətdən zəngin olan yaradıcılığında rəssam gündəlik mövzulardan (insanlar, heyvanlar, təbiət, əşyalar və s.) savayı təxəyyül və yuxular, Şərq fəlsəfəsi və dini mövzulara ciddi istinadlar edir. Bu axtarışların nəticəsində Ucal bənzərsiz dədi-kəttə ilə müstəşna vizual dilini yaradaraq öz müxtəlifliyində heç kimi bənzətməyən rəssam kimi incəsənət tarixində qalıb.

O, həyatının son 5 ilini Bakıda yerləşən Mixail Arxangel kiləsinin divar rəsmlərinin çəkilməsinə həsr etmişdi. Ölümündən sonra yarımçıq qalmış işini onun həyat yoldaşı, rəssam Yelena Haqverdiyeva tamamlayıb.

“Mövcudluqda ünsiyyət” sərgisi oktyabrın 16-dək davam edəcək.

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrında məşhur “Bəxtiyar” filmi əsasında səhnələşdirilmiş eyniadlı tamaşanın ilk nümayişi (6 may) oldu. Bu tamaşanın hazırlanması haqqında məlumatım var idi. Düşünürdüm ki, görəsən, onilliklər boyu populyarlığını itirməyən filmin səhnə versiyası tamaşaçıları qanə edə biləcəkmi?

Nəhayət, premyera günü yetişi və mən Akademik Musiqili Teatrın səhnəsində adıçəkilən tamaşaya baxdım.

Haşiyyə çıxıb yada salmaq istəyirəm ki, hamımızın bu gün də sevrə-sevrə izlədiyi “Bəxtiyar” filmi 1955-ci ildə Bakı Kinostudiyasında Lətif Səfərov tərəfindən lentə alınıb. Film baxımlı rejissor quruluşuna, Tofiq Quliyevin ecəzkar musiqi həlli və Rəşid Behbudovun səs səhrinə, eləcə də təkrarsız aktyor ifalarına görə bu günə qədər reytingini qoruyub saxlayan ekran əsəridir. Filmdə səslənən bir sıra deyimlər xalq arasında çoxdan zərb-məsələ çevrilib. Nəsilər dəyişsə də, bu filmə maraq azalmır. Deməli, nə qədər qəribə də səslənsə, zaman belə yüksək pəşəkarlıq nümunəsinə təsir edə bilmək qüdrətində deyil.

Bəlkə elə bu səbəbdən Akademik Musiqili Teatrın kollektivi bu filmə müraciət edib. Amma, bəri başdan deməliyəm ki, bu populyar filmin səhnə versiyasını hazırlamaq çox böyük riskdir. Yaradıcı heyət bu riskə gedərək, maraqlı tamaşa ərsəyə gətirib. Tamaşanın rejissor quruluşu səhnə tərtibatı, musiqi həlli və əsas obrazların ifaları haqqında düşüncələrimi oxucularla bölüşmək istəyirəm.

Quruluşçu rejissor Cavid İmamverdiyev musiqili tamaşanın səhnə həllində yığcamlığa, baxımlılığa və effektivliyə çalışıb. Səhnə versiyasına uyğun olaraq bəzi səhnələr və obrazlar ixtisar olunub. Quruluşçu rəssam Elxan Sərxanoğlu hər bir səhnənin məkan bütövlüyünə nail ola bilib. Səhnə tərtibatı müəllif fikrinin rejissor yozumunda açılmasına xidmət edən canlı ifadə vasitələri ilə diqqət çəkir. Ev, konsert salonu, qatar, vağzıl və sair səhnələrin tərtibatı maraqlı, baxımlı aktyor oyununu üçün yetərlidir. Musiqi, rəqs və balet həlli səhnə nümunəsi üçün vacib hesab olunur. Xormeyster Yaqub Məstanov, dirijor Səməd Süleymanlı, konsertmeyster Fi-

dan Babayeva və rəqslərin quruluş müəllifi Elvira Əzizovanın təqdimatı ilə quruluşçu rejissor Cavid İmamverdiyevin yozumu üst-üstə düşür.

Tamaşanın əsas obrazları Bəxtiyar, Saşa və əlbəttə ki, Ağabaladır. Şaban Cəfərov, İbrahim Əlizadə və Emin Zeynalov Bəxtiyarı və Aydan Həsənova, Mehriban Zaliyeva və Nəzrin İsmayilovanın Saşası mükəmməl vokal ifaları və cəlbədidir aktyor oyun tərzləri ilə üst-üstə düşüb tamaşaçı rəğbəti qazana bilir. Ölməz Tofiq Quliyevin musiqi gədvərlərini döbə-döbə dinləsək də, filmin tamaşa həllində bu ecəzkar sənət nümunəsini gənc aktyorların ifalarında bir daha sevrə-sevrə dinlədik.

Əkbər Əlizadə (Əməkdar artist) ilə Əliməmməd Novruzovun ifasında Yusif obrazı komik və ziyyətin tələblərinə müvafiq baxımlı və cəlbədidir. Elçin İmanovla Nadir Xasiyevin (Əməkdar artist) Professor Rəcəbov, İqrar Salamov (Əməkdar artist) və Ələkbər Əliyevin (Əməkdar artist) Dmitri Verxovski, Nahide Orucova (Əməkdar artist) və Rəsmiyyə Nurməmmədovanın Natalya Alekseyevna, Səmədzadə Xasiyevlə Əli Kərimovun Həbib, Hidayət Əliyevlə Murad Əliyevin Petya, Fatma Mahmudova (Xalq artisti), Ülviyyə Əliyeva və Telnaz Hüseynovanın Gülzar, Elnarə Nağdəliyeva ilə Nigar Qafarovanın Zəhra və di-

“Bəxtiyar” filmi səhnədə

ger obrazlar baxımlı nümunələr kimi qəbul olunurlar. Aktyor ifaları orkestr, xor və balet artistlərinin baxımlı oyun tərzləri ilə tamamlanır.

Yaxşı bilirik ki, nə “Bəxtiyar” filmi, nə də eyniadlı tamaşanı Ağabala obrazı olmadan təsəvvür etmək olmaz. Dramatik hadisələrin bir tərəfində Bəxtiyar, Saşa, Professor Rəcəbov və digər müsbət obrazlar, əks tərəfdə Ağabala, Gülzar, Zəhra, Rza və sair mənfi obrazlar durur. Ağabala mənfi obraz olsa da, tamaşaçı tərəfindən rəğbətlə qarşılanır. Kino və teatr tarixində belə hallar olur. Tamaşaçılar bu və ya digər mənfi qəhrəmanı sevimli obrazları kimi qəbul edib alqışlara qərq edirlər. Ağabala da belə obrazlar sırasındadır.

rik tipaj təqdim edir. Onun komik vəziyyətə uyğun hərəkət mizan toplusu, üzünün mimikasının vəziyyətə uyğun dəyişməyi, konserti apararkən şit gülüşləri və sair obrazın bədii təamlığına xidmət edir. Onun xarici təsvirində qırmızı rənglərin müxtəlif çalarlarının vəhdəti ilə qarşılaşırıq. Ağabalanın boynundakı qırmızı kəpənəklə ayağındakı qırmızı rəngli yüngül ayaqqabılar və konsert pencyi onun xarici təsvirini tamamlayır. Obrazın müəllif mətninə uyğun hərəkət-mizan toplusu ilə mətnin deyim təqdimatı vəhdət təşkil edir. Müasir Ağabala elə bu görkəmdə ola bilər. Ağabalanın bizə yaxşı tanış olan mətnini dinlədikcə, onun müasir görkəmi arxasında məhərrətlə gizlədilmiş iş dünyası tədricən üzə çıxır. Aktyor Ağabala obrazında daxili dünyasının təqdimi ilə xarici təsvirin vəhdətinə nail ola bilər. O, hərəkətlərdə ehtiyatlı və diqqətlidir. Etdiyi əməllərin ucbatından həmişə xofludur. Onun diqqətli baxışlarından heç nə yayınmır. Ağabala daxili puçluğunu müasir görkəmi arxasında məhərrətlə gizlədə bilər. Müasir görkəm onun maskasıdır. Ağabala filməndən yaxşı tanıdığımız obraz olsa da, biz onu müasirimiz kimi qəbul edirik. Bu isə İlham Namiq Kamalın təsvir etdiyi obrazın müasir təsvir və təqdimatı ilə bağlıdır.

Yeni düşüncə tərzində deyəndə biz heç də Ağabalanın dəyişərək, müsbət obraza çevrilməyini nəzərdə tutmuruq. Ağabala elə həmin Ağabaladır. O, dəyişə bilməz. Sadəcə, dövrə uyğunlaşaraq asan yolla pul qazanmağın daha müasir üsullarını tapan fırıldaqçıya və dələduza çevrilir. O, klubda özünə iş yeri tapıb. Amma bu iş yeri başqa bir idarə və təşkilat da ola bilər. O, tapdığı hər bir iş yerinə öz qohum-əqrəbasını və dost-taşıqlarını toplaya bilər. O, cılız və mənən puç biri olduğu üçün ətrafında da özünə uyğun olan insancığazları toplamalıdır. Onun əsas işi fırıldaq qurub kimsəyə hesabına pul qazanmaqdır. O, Bəxtiyarı tapanda sevincdən gözləri parıldayır. Başqasının hesabına pul qazananda və bu pulları sayanda Ağabala tam tanınmaz olur. Artıq aktyorun üzündə ağgözlük və hərislik nişanələri görünür. Aktyor Ağabala obrazını daxilən duyub, bunu zahiri təqdimatda dəqiq təqdim edir. Mürəkkəb obrazı seyr etdikcə aktyorun zəngin yaradıcılıq imkanlarının əhatə dairəsinə və rəngarəngliyinə heyran qalmaq mümkündür.

Ağabala obrazının təsvirində İlham Namiq Kamal rəng tonlarından bacarıqla və qəderində istifadə edərək yumoristik-sati-

Çingiz Ələsgərli teatrşünas

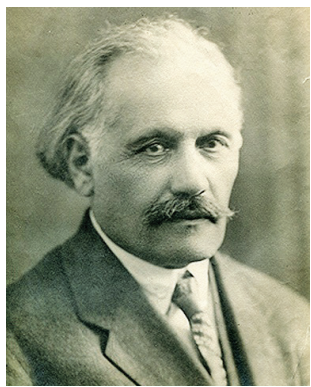
Qara Qarayevin vəfatının ildönümündə məzari ziyarət olunub

Azərbaycanın dünya şöhrətli bəstəkarı, SSRİ Xalq artisti, Dövlət mükafatları laureatı Qara Qarayev (1918-1982) mayın 13-də, vəfatının 40-cı ildönümündə Fəxri xiyabandakı məzari başında yad edilib.

Dahi musiqiçinin anım mərasimində Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının (ABİ) sədri, Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə, Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin rəisi İbrahim Əliyev, ABİ-nin katibi, Əməkdar incəsənət xadimi Zəmfirə Qafarova, Qara Qarayev adına Mərkəzi İncəsənət Məktəbinin direktoru, Əməkdar artist Əziz Qarayusifli, mədəniyyət və incəsənət xadimləri iştirak ediblər. Mərasimdə bəstəkarın Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında müstəsna rolundan söz qalıb, incəsənət xadimləri xatirələrini dilə gətiriblər. Bildirilib ki, Qara Qarayev bəstəkarlıq məktəbinin yetirmələri bu gün Azərbaycan musiqisinin dünyaya tanıtılmasına öz töhfələrini verirlər.

“Şuşa mədəniyyətinin inciləri”: Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev

Mədəniyyət Nazirliyinin “Şuşa mədəniyyətinin inciləri” layihəsi müxtəlif bölmələr üzrə təqdimatlarla davam edir. “Şuşa İli” münasibətilə həyata keçirilən layihənin “Şuşanın ədəbi həyatı” bölməsinin növbəti təqdimatı Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, böyük dramaturq, nasir, publisist və teatr təşkilatçısı, tanınmış ictimai xadim, Əməkdar incəsənət xadimi Əbdürrəhim bəy Haqverdiyevə həsr olunub.

Əbdürrəhim bəy Əsəd bəy oğlu Haqverdiyev 1870-ci il mayın 17-də Şuşa şəhərində anadan olub. 1890-cı ildə Şuşa realni məktəbinin altıncı sinfini bitirib, Tiflis realni məktəbinin sonuncu sinfində təhsil davam etdirib. 1891-ci ildə Tiflisdə təhsilini başa vurdudan sonra Peterburq Yol Mühəndisləri İnstitutuna daxil olub.

Gənc yazıçı özünün ilk pyesləri “Yeyərsən qaz etini, görərsən ləzzətini” (1892) və “Dağılan tifaq”ı (1896) da Peterburqda yazıb. 1899-cu ildə o, Peterburqdan Şuşaya qayıdır. Şuşada iki il qalır və xalq yaradıcılığı nümunələrini toplamaqla məşğul olur. Ədib “Bəxtsiz cavan” pyesini də 1900-cü ildə Şuşada yazır. Pyes elə həmin il tamaşaya qoyulur. 1901-ci ildə Ə.Haqverdiyev Şuşadan Bakıya gəlir və burada “Pəri cadu” pyesini tamamlayır.

Ə.Haqverdiyev 1906-cı ildə Rusiya Dövlət Dumasına Gəncə quberniyası üzrə nümayəndə seçilir və Peterburqda qalır, “Ağa Məhəmməd şah Qacar” faciəsini yazmaq üçün dövlət kitabxanasında araşdırma aparır. 1907-ci ildə yazıçı yenə həmin faciəyə aid əlavə məlumat toplamaq üçün İrana səfər edir. Faciə ilk dəfə 1907-ci ildə Bakıda tamaşaya qoyulub və uzun illər böyük müvəffəqiyyətlə səhnələrdə oynanıb.

1906-cı ildə “Molla Nəsrəddin” jurnalı nəşrə başlayıb. Ədib dərgidə “Ceyranlı”, “Xortdan”, “Həkim-nuni-səğir”, “Lağlağı”, “Mozalan”, “Süpürgəsəqqal” və başqa imzalarla hekayə, felyeton və publisist məqalələr çap etdirib. Ə.Haqverdiyevin jurnalda dərc olunan “Cəhənnəm məktubları”, “Mozalan bəyin səyahətnaməsi”, “Marallarım” əsərləri böyük maraqla qarşılanıb.

Müəllifin “Qırmızı qarı”, “Ədalət qapıları”, “Ağac kölgəsində”, “Vaveyla”, “Köhnə dudman”, “Baba yurdunda”, “Qadınlar bayramı”, “Kamran”, “Sağsağan”, “Yoldaş Koroğlu”, “Çox gözəl”, həmçinin “Marallarım” silsiləsindən hekayələri ədəbi ictimaiyyətin diqqətini cəlb edib. Yazıçının hekayələrinin bir qismi “Marallarım” (1927) və “Hekayələr” (1940) kitabında toplanıb.

1928-ci ildə ədəbiyyat və incəsənət sahəsindəki xidmətləri nəzərə alınaraq Ə.Haqverdiyevə “Əməkdar incəsənət xadimi” fəxri adı verilib. Böyük ədib 1933-cü il dekabrın 11-də Bakıda vəfat edib, Fəxri xiyabanda dəfn olunub.

Prezident İlham Əliyevin 31 yanvar 2020-ci il tarixli sərəncamı ilə ədibin anadan olmasının 150 illiyi ölkəmizdə qeyd edilib. Ə.Haqverdiyevin 150 illiyi eyni zamanda UNESCO-nun 2020–2021-ci illər üçün görkəmli şəxslərin və əlamətdar hadisələrin yubileyləri siyahısına daxil edilib.

Sənətin məsuliyyətini dərk edən, davamlı axtarışda olub bilik və təcrübəsini artırmaqdan usanmayan yaradıcı insanların uğurları yaddaşlarda əbədi qalır. Uzun illər Gəncə Dövlət Dram Teatrında rejissor kimi fəaliyyət göstərmiş Əməkdar incəsənət xadimi Həsən Ağayev də belə sənətkarlardan olub.

Həsən Səfər oğlu Ağayev 10 may 1910-cu ildə Bakı şəhərində dünyaya göz açıb. Orta məktəbi bitirdikdən sonra 1925-ci ildə Bakı Teatr Məktəbinə qəbul olunub. 1928-ci ildə təhsilini müvəffəqiyyətlə başa vurur, təyinatla Bakı Türk İşçi Teatrında səhnə fəaliyyətinə başlayır. Gənc aktyor bu teatrın səhnəsində V.Hüqonun “Paris Notrdam kilsəsi”ndə Hakim, V.Kirşonun “Küləklər şəhəri”ndə Cek və digər pyeslərdə epizodik rollarda səhnəyə çıxır.

1932-ci ildə Bakı Türk İşçi Teatrının yaradıcı kollektivi Gəncə şəhərinə köçürülür. Ancaq Həsən Ağayev İrəvan şəhərinə gedir. İrəvan Dövlət Azərbaycan Dram Teatrında səhnə fəaliyyətini davam etdirir. Burada çalışarkən o, rejissorluğa maraq göstərir. Bu sənətin sirlərinə yiyələnmək üçün Moskvada A.Lunaçarski adına Teatr Sənəti İnstitutunun Rejissorluq fakültəsinə qəbul olunur. İmkan düşdükcə şəhərdəki digər teatrların da estetik səciyələri ilə maraqlanır.

Teatrşünas, professor İlham Rəhimli “Gəncə teatri” kitabında Həsən Ağayevdən bəhs edərkən yazır: “1936-cı ildə təhsilini başa vuran Həsən Ağayev Bakıya gəlib. O vaxt Azərbaycan dilində müstəqil musiqili komediya teatri yox idi. Operetta tamaşaları Opera və Balet Teatrında hazırlanırdı. Həsən Ağayev burada Üzeyir Hacıbəylinin “Ər və arvad” əsərinə quruluş verib. Sonralar Bakı Rus İşçi Teatrında, Tiflis Dövlət Azərbaycan Dram Teatrında, Naxçıvan Dövlət Dram Teatrında həm quruluşçu, həm də baş rejissor işləyib. Naxçıvanda hazırladığı “Otello” (Vilyam Şekspir), “Vətən namusu” (Georgi Mdivani), “Günahsız müqəssirlər” (Aleksandr Ostrovski), “Lyubov Yarovaya” (Konstantin Trenyov) tamaşaları teatrın yaradıcılıq həyatında layiqli yer tutur”.

Rejissor Həsən Ağayev 1939-cu ildə Gəncə şəhərinə gedir. Müəyyən fasilələrlə 1939-1942 və 1962-1965-ci illərdə Gəncə Dövlət Dram Teatrında baş rejissor işləyib. Bu illərdə C.Cabbarlının

6 yaddaş

Mayın 13-də böyük bəstəkar, pedaqoq, akademik, SSRİ Xalq artisti Qara Qarayevin (1918-1982) vəfatının 40-cı ildönümü tamam oldu. Bu münasibətlə Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin filiali olan Qara Qarayev Ev-Muzeyində “Dahisiz keçən 40-cı ilimiz” adlı konsert proqramı təqdim edildi. Tədbir çərçivəsində Q.Qarayev adına Mərkəzi İncəsənət Məktəbinin (MİM) yaranmasının 85 illiyi də qeyd edildi.

Tədbiri giriş sözü ilə Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin şöbə müdiri Xanım Abdinova açaraq dahi bəstəkarın həyat və yaradıcılığı haqqında danışdı. Diqqətə çatdırdı ki, sənətkarın Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında müstəsna xidmətləri olub. Q.Qarayev yeni bəstəkarlar nəslinin yetişməsinə mühüm töhfələr verib. Onun bənzərsiz yaradıcılığı musiqi mədəniyyətimizi zənginləşdirib. Nizami Gəncəvinin eyniadlı poemasından bəhrələnərək yaratdığı “Yeddi gözəl” və Cənubi Afrika yazıçısı Piter Abrahamsın

“Dahisiz keçən 40-cı ilimiz”

romanı əsasında yazdığı “İldırımli yollarla” baletləri dünyanın bir sıra ölkələrində uğurla nümayiş olunub. Bəstəkarın “Don Kixot” simfonik qravürleri, “Leyli və Məcnun”, “Vyetnam süitası” əsərləri bəstəkar yaradıcılığının dəyərli səhifələridir. Sənətkarın “Uzaq sahillərdə”, “Onun böyük ürəyi”, “Bir məhəllədən iki nəfər”, “İnsan məskən salır”, “Nizami” və s. filmlərə, eləcə də teatr tamaşalarına yazdığı musiqilər yaddaşlarda silinməz iz qoyub.

Q.Qarayev adına Mərkəzi İncəsənət Məktəbinin direktoru,

Əməkdar artist Əziz Qarayusifli dahi bəstəkarın Azərbaycan və dünya musiqisi tarixində əvəzsiz xidmətlərindən bəhs etdi. Bildirdi ki, 24 prelüd silsiləsi, skripka və fortepiano üçün sonata, simli kvartetlər bəstəkarın yaradıcılıq üslubunun təzahürü kimi qiymətləndirilir. Q.Qarayev A.Puşkinin şeirləri əsasında yaratdığı “Mən sizi sevirdim” və “Gürcüstan təpələrində” romansları, “Könül mahnısı”, “Səadət mahnısı” kantataları Azərbaycan klassik musiqisinin gözəl nümunələridir.

Ə.Qarayusifli rəhbəri olduğu məktəbin 85 illik fəaliyyəti dövründə əldə etdiyi uğurlar haqqında da danışdı.

Çıxışlar Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin arxivində qorunan materiallar əsasında hazırlanan, dahi bəstəkarın həyat və yaradıcılığını əks etdirən slayd-şou ilə müşayiət olundu.

Tədbir məktəbin müəllim və şagirdlərinin ifalarında Azərbaycan və Qərbi Avropa bəstəkarlarının əsərlərindən ibarət konsert proqramı ilə başa çatdı.

Savalan

“Nizami Gəncəvi və Şota Rustaveli”

ləcək qələm sahibləri olduqlarını vurğulayıb. Qeyd edib ki, onlardan bizə miras qalan əsərlər dünya ədəbiyyatının inciləridir.

Şota Rustaveli Cəmiyyətinin sədri David Şemokledeli çıxışında Gürcüstan-Azərbaycan dostluğunun əsrlərin sınağından

keçdiyini bildirib.

Azərbaycanın Gürcüstandakı Səfirliyinin müşaviri Eldar Bayramov bədii gəncin təşkilini yüksək qiymətləndirib və bu cür tədbirlərin ölkələrimizin mədəni əlaqələrinin daha da möhkəmlənməsinə xidmət etdiyini deyib.

Mirzə Güllər sənətinə səyahət

Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin (BMM) muğam sənətimizin elmi-nəzəri və praktik məsələlərinin müzakirə olunduğu “Dəyirmi masa” layihəsi davam edir. Layihə üzrə mayın 13-də keçirilən növbəti tədbir ilk qadın xanəndələrimizdən Mirzə Güllərə həsr olunmuşdu.

Tədbiri layihənin koordinatoru Gülhüseyn Kazımlı açaraq BMM-in rəhbərliyi adından iştirakçılara təşəkkürünü ifadə etdi. Bildirdi ki, Azərbaycan muğam sənətini, bu sahənin korifeylərinin həyat və fəaliyyətini təbliğ edən BMM-in “Unudulmayanlar” və “Dəyirmi masa” layihələri çərçivəsində bu istiqamətdə son illər mühüm işlər görüldü. Bu tədbirlərdə elm və sənət xadimləri iştirak edir, ustad sənətkarlarının həyat və fəaliyyətinə dair yeni-yeni mənbələr tapılıb üzə çıxarılır.

Mirzə Güllərin “Mirzə Hüseyn səgahı” və “Yeri, dam üstə yeri” xalq mahnısını vala yazdırmasının tədqiqatçılara və musiqi icti-

mayiyyətinə bəlli olduğunu deyən G.Kazımlı qeyd etdi ki, bu günlərdə Azərbaycanın Milli Səs Yazıları Arxivində, xanəndəyə məxsus, indiyə kimi araşdırılmayan iki səs yazısını aşkara çıxarıb. Bunlar Mirzə Güllərin ifasında 1914-cü ildə Kiyevin “Monarx-Rekord” səsyazma studiyasında vala köçürülmüş “Kürdü-Şahnaz” muğamı və “Gəl görüm, gəl görüm kimin yarısan” xalq mahnısıdır.

Dəyirmi masada Azərbaycan Milli Konservatoriyasının professoru Abbasqulu Nəcəfzadə, Xalq artistləri – qarmon ifaçısı Ənvər Sadıqov, tanınmış diktör Eldost Bayram, eləcə də tədqiqatçı Turan İbrahimov, Mirzə Güllər irsinin bilicisi Ağakərim Nafiz, yazıçı Kənan Hacı xanənda haqqında tarixi faktlar və araşdırmalarla bağlı fikirlərini bölüşdülər.

Qeyd olundu ki, Mirzə Güllərin doğum tarixi mənbələrdə qeyd edilməyə də, onun keçmiş Cavad qəzasının (indiki Sabirabad rayonu) Cavad kəndində doğulduğu məlumdur. Təxminən 15-16 yaşlarında olarkən Güllər gözəl səsi ilə əvvəl yoldaşlarını, sonra kənd sakin-

lərini heyran etməyə başlayır. Həmin dövrdə yalançı din xadimləri oxumağı, müxtəlif çağı alətlərində ifa etməyi “günah” saydıklarından Güllərin səsinin şöhrəti yayılmağa başlayanda dindarlar, kənd ağsaqqalları və ailəsi onu oxumaqdan çəkindirmək üçün təhdid edirlər. Lakin qəlib oxumaq eşqi ilə alovlanan Güllər doğma kəndini qardaşının paltarında tərk edərək Şamaxıya üz tutur. Şamaxıya sığındıqdan sonra ifaçılığını kişi geyimində davam etdirir. Şamaxılı xanəndə Mirzə Məhəmmədhesnin yanında muğam sənətinin sirlərinə daha dərindən yiyələnir və din xadimlərinin hədə-qorxusuna baxmayaraq dövrünün ən məşhur xanəndələrindən olur. Sənət şöhrəti Azərbaycanın səhədlərini aşıb İrana və Gürcüstana da yayılır.

“Dəyirmi masa”da Mirzə Güllərin repertuarından mahnılar səsləndi. Xalq artisti Ənvər Sadıqovun “Segah” muğamı, Ağakərim Nafizin “Mirzə Güllərin repertuarından mahnı”, BMM-in solistləri Əməkdar artist Sevinc Səriyeva, xanəndələr Mirələm Mirələmov və Nisbət Sədrəyevanın təqdim etdikləri klassik muğam üslubunda ifalar böyük maraqla qarşılandı.

Lalə Azəri

Ömrünü Gəncə səhnəsinə həsr edən sənətkar

“1905-ci ildə”, “Ayдын”, “Solğun çiçəklər”, S.Vurğunun “Fərhad və Şirin”, S.Rəhmanın “Xoşbəxtlər”, Əliqulu vələnir”, N.Vəzirovun “Müsbəti-Fəxrəddin”, M.F.Axundzadənin “Hacı Qara”, “Lənkeran xanının vəzir”, Ü.Hacıbəylinin “Ər və arvad”, Ə.Haqverdiyevin “Dağılan tifaq”, S.S.Axundovun “Eşq və intiqam”, C.Məmmədovun “Ləz- zə”, Z.Hacıbəylinin “Əlli yaşında cavan”, A.Şaiqin “Gözəl bahar”, H.Cavidin “Səyavuş” əsərlərinə maraqlı səhnə həyatı verir. O, rejissor traktovkalarında Moskvanın zəngin teatr mühitindən əldə etdiklərini başlıca sənət

konsepsiyası olaraq səhnə həyatı verdiyi əsərlərdə böyük ustalıqla tətbiq edib.

Gəncə Dövlət Dram Teatri 1945-ci ildə təşkil olunan klassik əsərlərin tamaşaya qoyulması üzrə ümumittifaq müsabiqəsinə qatılır. Rejissor Həsən Ağayevin quruluş verdiyi N.Qoqolun “Müfəttiş” komediyası müsabiqədə kollektivin böyük yaradıcılıq nailiyyəti kimi qiymətləndirilir.

Araşdırmalarda qeyd edilir ki, rejissorun səhnə tərtibatlarında hər zaman müasir yanaşmalar özünü göstərib. Bu, sənətkarın

quruluş verdiyi M.Təhməsinin “Aslan yatağı”, M.İbrahimovun “Məhəbbət”, “Həyat”, R.Şahvələdin “Qız qalası”, İ.Səferlinin “Xeyir və şər”, İ.Əfəndiyevin “Bahar suları”, Ə.Məmmədcanlının “Şərqi səhəri”, M.S.Ordubadinin “Dumanlı Təbriz”, S.Rüstəmovun “Durna”, M.Şamaxovun “Qayınana”, N.Xəzrinin “Sən qayınasan...”, İ.Məlikzadənin “Yaxın adam”, Y.Əzimzadənin

Qeyd edək ki, Məcid Şamaxovun “Qayınana” komediyası vaxtilə zəif əsər kimi səciyələndirilmiş və teatrların repertuarından çıxarılmışdı. Bir müddət sonra pyesə Gəncə teatrında Həsən Ağayev müraciət edir. Bu cəsarətli addımın atılması ilə pyes uğurlu səhnə həyatı yaşayır. Respublikanın 10-cu çox teatrında, eləcə də Bolqarıstan və Əfqanıstan teatrlarında səhnələşdirilir. 1978-ci ildə isə rejissor Hüseyn Seyidzadənin quruluşunda (ssenari Əjdər İbrahimov) “Azərbaycanfilm”də eyniadlı musiqili komediya filmi çəkilir.

Görkəmli sənətkar Gəncə səhnəsində xarici müəlliflərdən J.B.Molyerin “Jorj Danden”, M.Lermontovun “iki qardaş”, V.Şekspirin “Otello”, L.Malyuginin “Köhnə dostlar”, V.Şkvarikin “Özgə uşağı”, K.Qoldoninin “Məzali hadisə”, B.Lavrenyovun “Hücum”, M.Kərimin “Aygül diyarı” və s. əsərlərə də maraqlı səhnə həlli verib.

Əməyi yüksək qiymətləndirilən Həsən Ağayev 1958-ci ildə respublikanın “Əməkdar incəsənət xadimi” fəxri adına layiq görüldü. Rejissor 20 iyun 1986-cı ildə Gəncədə vəfat edib.

S.Fərəcov

Ekrandan qəlblərə süzülən musiqilər

Rauf Hacıyev – 100

Kinematografi incəsənətdə mürəkkəb mövzuların izahlı kataloqu adlandırmaq olar. Kinoda səsın yaranması ekran əsərlərinin məzmununu, məna dəyərini, mahiyyətini açmaqqla yanaşı, digər incəsənət növü olan musiqinin hadisələrə kolorit gətirməsinə imkan yaratdı. Ekran hadisələrini müşayiət edən, süjet xəttinə uyğunlaşdırılan melodiyalar həyat hadisələrini, obrazların daxili dünyasını tədqiq etdi, ekranlaşdırılan ədəbi əsərlərin dərin çatlarının kəşfiyyatçısı kimi personajların tanıtım imkanlarını dəqiqləşdirdi.

Ötən əsrin 40-cı illərindən etibarən Azərbaycan kinosunda bədii və sənədli filmlərə yazılan musiqilər filmlərin ifadə vasitəsinə artırmaqla yanaşı peşəkar bəstəkarların daha bir istedadlarını üzə çıxartdı. Rejissorların ideyalarının bəstəkar yaradıcılığında təsdiqi yaradıcı və texniki heyətin məqsədini, ümumilikdə kinonun şöhrətini ikiqat artırdı, tamaşaçı auditoriyasını genişləndirdi.

Milli kinomuzda əsrarəngiz musiqi və mahnıları ilə uğur gətirən tanınmış sənətkarlarımızdan biri də Azərbaycanın və SSRİ-nin Xalq artisti, unudulmaz bəstəkar Rauf Hacıyevdir. Çoxşaxəli yaradıcılığında kino musiqiləri mühüm yer tutan musiqi sərafının 100 illik yubiley ilində (15.5.1922 – 19.9.1995) xatirəsini ehtiramla yad edirik.

Alman yazıçısı Bettina Arnim "Musiqi mənəviyyatla hissiyyat arasında olan vasitəçidir" deyir. Kino hissələrin təntənəsi olduğu üçün musiqi insan mənəviyyətinin tədqiqatçısına çevrildi, hadisələrin emosional şərhinə, personajların həmsöhbətimizə çevrilməsinə imkan yaratdı.

Çoxşaxəli yaradıcılığını operetalar, xoreoqrafik miniatürlər, simfonik poemalar, fortepiano üçün pyeslər təşkil edən Rauf Hacıyevin könülləri dilləndirən, ruhu oxşayan melodiyalarını və məzmunlu mahnılarını kinoseverlərə ünvanladığı mesajı, nəsihəti kimi də qəbul etmək olar. Müxtəlif janrlı filmlərin kadrlarını zəngin həyat müşahidəsindən qaynaqlanan melodiyalarla aydınlanan bəstəkarın səviyyəli əsərləri dövrələrin və obrazların dolğun təəcəssümünü yaradır. 10-dan artıq ekran əsərinin, o cümlədən "Səadət və əmək mahnıları", "Azərbaycan mədəniyyətinin baharı" və s. sənədli, "Qara daşlar", "Kölgələr sürünür", "Qaraca qız", "Torpaq. Dəniz. Od. Səma" və s. bədii filmlərin, həmçinin "Ordan-burdan" televiziya tamaşasının uğurlu ekran taleyi yaşamasında Rauf Hacıyevin böyük rolu var.

İlk dəfə "Nizami" (1941) tarixi-bioqrafik kinooperkine musiqi yazan Rauf Hacıyev görkəmli kinorejissorlarla birgə çalışıb, milli kinomuzun inkişaf mərhələsində onların fikir və ideyalarının tamaşaçılara dolğun çatdırılmasına kömək edirdi. Onun tamaşaetrajlı bədii kinoda musiqi yazdığı ilk ekran işi "Qara daşlar" (1956) dram-macə-

ra filmi olub. Bəstəkar ekran əsərinin ictimai-sosial mahiyyətini, çətin, məsuliyyətli peşə sahiblərinin gərgin iş rejimini təsvirlərlə uzlaşan musiqi parçaları ilə çatdırır. Filmin məzmununu tamamlayan melodiyalar Neft Daşlarında baş verən bir sıra gərgin hadisələrin izah metoduna çevrilir, personajların həyat mövqeyinin və hadisələrin şərhçisi rolunu oynayır.

Filmin ilkin kadrlarından ciddi həyat hadisələrini, mürəkkəb münasibətləri izləyəcəyimizi anons edən musiqilər mövzuya uyğun formada təcridən (neftin çıxarılması, fəhlələrin iş prosesi, neftçi geoloqların Neft Daşlarına yola düşməsi, dənizdə fırtınanın baş verməsi, yanğın hadisələri, gənclərin dialoqlarını müşayiət edən romantik əsərlər və s.) sıralanır, dəyişir.

Yüksək musiqi duyumuna malik bəstəkarın "Bir qalının sirri" macərə filminə yazdığı simfonik musiqilər də kadrları dəqiqliklə müşayiət etməsi baxımından diqqət çəkir. Düşüncələrə sirayət edən musiqi parçaları orta əsrlər tarixinə aid ab-havayı təsvirlərə uyğun şəkildə çatdırır, hadisələrin emosionallığını artırır, keyrileşrin mübarizəsini dəqiqliklə şərh edir, xeyirxahlığın, qəhrəmanlığın insanlığı xilas edəcəyi fikrini hadisələrin fonunda təsdiqləyir. Nəfəs və zərb alətlərinin müşayiəti ilə səslənən musiqilər uzaq keçmişlə müasir dövrün sintezini yaradır,

zaman-mühit anlayışını çatdırır, hadisələrin gedişatına təkan verir. Məktəblilərin nəğməsində musiqi qədim dövrü, görüntü isə müasir zamanı əks etdirir. Dövrə aid əhvalatlara keçid verən koloritli musiqilər təsvirlərlə harmoniya təşkil edir, mövzunun maarifçilik missiyasını artırır, tamaşaçı auditoriyasını genişləndirir.

Rauf Hacıyevin həyat eşqi duyulan, estetik və etik keyfiyyətlər təlqin olunan, bəzən emosional, bəzən isə həyəcanlandırıcı təsir bağışlayan kino musiqiləri haqqında uzun-uzadı danışmaq olar. Onun dram janrlı filmlərlə yanaşı, kinokomediyalara yazdığı maraqlı, məzəli musiqilər

bəstəkarın filmlərə yazdığı mahnı və musiqilər sonralar fərdi repertuarlara köçdü, rəqs havaları el şənliklərində sevilərək səsləndi.

Alman dramaturqu Gerhart Hauptmanın "Hər yaxşı musiqi ona görə ürekdən gəlir ki, yenidən ürəklərdə özünə yuva qura bilsin" deymini yuxarıdakı fikrimizin təsdiqi kimi yerinə düşür. Bəstəkarın filmlərə yazdığı əsərlərin ifaçıları, görkəmli sənətkarlarımızdan Rəşid Behbudov, Şövkət Ələkbərova, Mirzə Babayev və digərlərinin peşəkar ifaları da ekran obrazlarının daxili dünyalarına nüfuz edərək karakter və psixologiyalarının incəliklə cı-lalanmasına, ekran personajlarının diqqətlə izlənilməsinə, qəbul olunmasına zəmin yaradıb.

Rauf Hacıyevin musiqisi ilə röv-nəqlənən, dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin anadan olmasının 100 illiyinə həsr edilən "Ordan-burdan" musiqili tamaşası 1987-ci ildə görkəmli rejissor, Xalq artisti Ramiz Həsənoğlunun quruluşunda ekranlara çıxdı. Yüksək sənətkarlıq keyfiyyəti ilə qurulmuş verilən tamaşa bu gün də uğurlu ekran taleyini yaşamaqdadır.

Bəstəkar idrakının məhsulunu maraqlı, koloritli quruluşunda şərh edən rejissor bu yaradıcılıq işbirliyindən belə bəhs edir: "Mənim taleyimdə Rauf Hacıyev çox böyük rol oynayıb. Mən kifayət qədər təcrübəli rejissor olanda təklif gəldi ki, "Ordan-burdan" tamaşasına quruluş verim. Beləcə, Rauf Hacıyevlə görüşmək, təmasda olmaq xoşbəxtliyi mənə nəşib oldu. Çox səmimi, sadə insan idi. Musiqi partiturası ilə bağlı mənim fikirlərimi dinləyəndə xüsusi olaraq Gülbala personajı haqqında qeyd etdim ki, bu personajın əsər boyu xətti var və bu xətt daim irəliləyir. Soruşdum ki, Rauf müəllim, nə əcəb siz faytonçu Gülbalaya musiqi xarakteristikası verməmişiniz? Dedi, necə, məsəl üçün? Dedim, bu adam Salman bəyin faytonçusudur. Bakı folklorunda da faytonçunun mahnısı var. Dedi ki, bir onu zümrümə et görüm. Mən faytonçu mahnısını zümrümə etdim, o da dinlədi və "mən fikirləşərdim" dedi. Təbii ki, o, faytonçu mahnısını dinlədi, amma tamaşa üçün tamam başqa bir mahnı yazdı. Nəticədə də Gülbala ilə bağlı olan və tamaşaçıların diqqətini cə-kən, sevilən musiqi xətti yarandı. Onu da əlavə edim ki, mən özümdə bir dinləyici, tamaşaçı olaraq Rauf Hacıyevin əsərlərinin, filmlərə yazdığı və digər musiqi əsərlərinin, mahnılarının havası ilə böyümüşəm və onu həmişə sevsə-sevə xatırlayıram..."

Şəhla Əmirli
kinosünas

“Köhnə çamadanlar”ın qala-gecəsi

dövrü əhatə edən epizodlar bir-birini tamamlayır. Rolları Xalq artistləri Məmməd Səfa, Pərvanə Qurbanova, Əməkdar artistlər Zəmfira Əbdülsəmədova, Gülnar Qurbanova, Qızılgül Quliyeva, Şəfəq Əliyeva, Nəsimə Eldarova, aktyorlar Könül Qasimova, Rəsmiyyə Nurməmmədova, Zülfiyə Qurbanova, Zümrüd Qasimova, Üliyev Əliyeva və başqaları ifa edirlər. Uşaq rollarını "Oyuq" teatr-studiyasının yetirmələri oynayır. Ekran işində hər iki müharibənin canları şahidləri – əil və qazilər, həmçinin əilliliyi olan həvəskar aktyorlar da rol alıblar.

"Köhnə çamadanlar"ın qala-gecəsində yaradıcı heyətin üzvləri ürək sözlərini bölüşüblər. Filmin rejissoru Səidə Haqverdiyeva deyib ki, iki il bundan qabaq – hələ Vətən müharibəsindən əvvəl "Müharibənin qadın üzü olmur" adlı bir tamaşa hazırlamaq istəyirdik. Sonra Vətən müharibəsi başladı və biz Zəfər qazanmış qazılıb ölkənin sənət adamları olaraq

Birinci Qarabağ müharibəsində əzəblər çəkmiş qadınların həyatından film çəkdik: "Filmin adına gəldikdə isə qeyd etməliyəm ki, hamımızın illərlə yığıb saxladığımız və heç vaxt açmadığımız sirlər var. Elə zaman gəlir ki, biz onların haqqında danışırıq. Köhnə çamadanlar da içərisində köhnəmiş xatirələr olan üreyimiz, qəlbimizdir..."

Filmə ata rolunu canlandıran Xalq artisti Məmməd Səfa "Köhnə çamadanlar"ın uğurlu ekran taleyinə inandığını bildirir: "Təbii ki, müharibə çox ağır mövzudur və bu mövzuda çəkilən filmlər heç də asanlıqla başa gəlmir. İstər yaradıcı, istər texniki heyətin çiyinə eyni dərəcədə ağır yük düşür. Bu filmdə istər ön cəbhədə, istərsə də arxa cəbhədə daha çox qadınların, ana və bacıların ağrı-acısı, üzlaşdıqları müsibətlər əksini tapıb. Hesab edirəm ki, "Köhnə çamadanlar" filmi bu ağırlığın öhdəsindən gəldi və uzun bir ekran ömrü yaşayacaq..."

Xəbər verdikimiz kimi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, "RS Prodakşn" və "OYUN" inklüziv teatrının birgə layihəsi olaraq Vətən müharibəsində şanlı Qələbəmiz münasibətilə "Köhnə çamadanlar" adlı bədii film çəkilib. Filmin premyerası aprelin 30-da Nizami Kino Mərkəzində olmuşdu.

Mayın 12-də Bakı Konqres Mərkəzində "Köhnə çamadanlar"ın qala-gecəsi keçirilib.

Müharibə və qadın mövzusunun əna xətt olaraq keçdiyi filmin ssenarisi müəllifi Sevdə Sultanova, quruluşçu rejissoru Səidə Haqverdiyeva, təsvir rejissoru Şahmar Səfəroğlu, quruluşçu rəssamı Əfşan Əsə-

dova, bəstəkarı Vüqar Camalzadə, montaj rejissoru Rza Almasi Pərqü, prodüserləri Kəmalə Nəhmətova və Nicat Məmmədov, art direktoru Tahir Tahiroviç, baş prodüseri Pərvinə İsmayilovadır.

Ekran işində Birinci və İkinci Qarabağ müharibələrində baş verən hadisələr kəşisir, hər iki

Xatirə təqvim

18-20 may

Azərbaycan

18 may 1906 – Filosof alim, professor Mehbalı Məhəmməd oğlu Qasimov (1906-1963) Naxçıvan MR Culfa rayonunun Xoşkeşin kəndində doğulub.

18 may 1933 – Tanınmış ədəbiyyatşünas, biblioqraf, tərcüməçi Əmin Tahir oğlu Əfəndiyev (1933-2014) Qax rayonunun İlisu kəndində doğulub.

18 may 2010 – Tanınmış aktrisa Ofeliya Rza qızı Əfqanlı (Ofeliya Aslan; 27.1.1939 – 18.5.2010) vəfat edib.

19 may 1898 – Xalq artisti, opera müğənnisi Hüseynağa Soltan oğlu Hacıbababəyov (1898 – 10.11.1972) Şamaxıda doğulub. Opera partiyaları ilə yanaşı, muğam və xalq mahnılarının mahir ifaçısı olub.

19 may 1910 – Xalq şairi, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Rəsul Rza (Rəsul İbrahim oğlu Rzayev; 1910 – 1.4.1981) Göyçayda doğulub. "Qız qalası", "Lenin", "Qızılgül olmayaydı" poemaları, "Rənglər" şeirlər silsiləsi, "Vəfa", "Görüş" pyesləri və s. əsərlərin müəllifidir. Rus ədəbiyyatından tərcümələr edib. Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının sədri (1938-1939), Kinematografiya naziri (1945-1948) olub.

19 may 1935 – Şair və tərcüməçi, Əməkdar incəsənət xadimi Vladimir Əbdüləzim oğlu Qafarov (1935 – 19.7.2000) Sabirabad rayonunda anadan olub. Klassik və müasir Azərbaycan şairlərinin bir çoxunun əsərləri onun tərcüməsində rusdilli oxuculara təqdim olunub.

19 may 1939 – Tanınmış yazıçı-publisist, türkoloq Əhməd bəy Ağaoğlu (Əhməd bəy Mirzə Həsən oğlu Ağayev; 1869, Şuşa – 1939) İstanbulda vəfat edib. "Kaspi", "Həyat" qəzetlərinin redaktoru olub. İstanbul Universitetində dərş deyib. 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Parlamentinin üzvü seçilib. Cümhuriyyətin süqutundan sonra Türkiyədə yaşayıb.

19 may 1959 – Xalq artisti Yeva (Yevgeniya) Nikitiçna Olenskaya (1900-1959) vəfat edib. Qubada doğulub. Azərbaycan dilini yaxşı bilib. 1919-cu ildən Azərbaycan Dövlət Dram Teatrının aktrisası olub.

20 may 1883 – Xalq artisti, vokalçı Konstantin Lvoviç Knjnikov (1883-1952) anadan olub. Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrında çalışıb, Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında dərş deyib.

20 may 1888 – Görkəmli şair və maarifçi Seyid Əzim Şirvani (Seyid Əzim Seyid Məhəmməd oğlu Mir Cəfərzadə; 9.7.1835 – 1888) vəfat edib. Doğma şəhəri Şamaxıda dəfn olunub. Lirik və satirik əsərləri ilə milli poeziyanı zənginləşdirən Şirvani Azərbaycan şairlərinin həyat və yaradıcılığı ilə bağlı "Təzkirə" nəşr etdirib.

20 may 1884 – Ədəbiyyatşünas və şair Salman Mümtaz (Salman Məmmədəmin oğlu Əsgərov; 1884-1941) Şəkildə anadan olub. "Molla Nəsrəddin" jurnalında məqalə və şeirləri dərc olunub. Klassik ədiblərimizin əlyazmalarını toplayıb. "Azərbaycan ədəbiyyatının qaynaqları" kitabını yazıb.

20 may 1907 – Milli səhnəmizdə çıxış edən ilk azərbaycanlı qadın müğənnilərdən biri, Xalq artisti Həqiqət Əli qızı Rzayeva (1907 – 2.8.1969) Lənkəranda doğulub. Opera və Balet Teatrının solisti olub, filmlərdə ("Ögey ana") çəkilib.

20 may 1920 – Tanınmış filosof, Azərbaycan Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü Ziyəddin Bahadur oğlu Göyüşov (1920-1984) Ağdam rayonunun Boyehəmmədli kəndində anadan olub.

20 may 1923 – Dramaturq Rauf Əbdülbəqı oğlu İsmayilov (1923-1980) Bakıda doğulub. "İkinci ailə", "Son məktub" pyesləri Gənc Tamaşaçılar Teatrında səhnəyə qoyulub.

20 may 1929 – Folklorşünas alim Mürsəl İsmayıl oğlu Həkimov (1929-2006) Qazax rayonunun Kəmərlı kəndində doğulub.

20 may 1940 – Əməkdar mədəniyyət işçisi, rejissor Rafiq Atakişiyev (1940 – 27.9.2012) Füzuli rayonunda anadan olub. Musiqili Komediya, Ağdam, Gəncə teatrlarında çalışıb.

20 may 1945 – Rejissor, ssenarist, publisist Davud Hüseyn oğlu İmanov (1945-2002) anadan olub. Bədii ("Zirzəmi"), sənədli ("Sum-qayıtn əks-sədəsi") filmlər, "Mozaikal" kinojurnalı üçün süjetlər çəkib.

20 may 2021 – Əməkdar artist, rəqqas Qorxmaz Ağababaoğlu Qurbanov (18.7.1940-2021) vəfat edib.

Dünya

18 may 1048 – Fars (tacik) şairi, filosof, astronom və riyaziyyatçı Ömər Xəyyam (Qiyasəddin Əbu əl Fəth Ömər ibn İbrahim Xəyyam Nişapuri; 1048 – 4.12.1131) anadan olub.

18 may 1869 – Ləzgi Xalq şairi, aşıq Süleyman Stalski (Həsən-bəyov; 1869-1937) anadan olub.

18 may 1872 – İngilis filosofu, riyaziyyatçı, ictimai xadim, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1950) laureatı Bertran Rassel (Bertrand Arthur William Russell; 1872-1970) anadan olub.

19 may 1762 – Alman filosofu Yohann Qotlib Fixte (Johann Gottlieb Fichte; 1762-1814) anadan olub.

19 may 1898 – İtalyan yazıçısı və mütəfəkkiri Yulius Evola (Julius Evola; 1898-1974) anadan olub.

20 may 1799 – Fransız yazıçısı Onore de Balzac (Honore de Balzac; 1799 – 18.8.1850) anadan olub. "Bəşəri komediya" silsiləsindən romanların müəllifidir.

20 may 1804 – Rus bəstəkarı Mixail İvanoviç Qlinka (1804-1857) anadan olub. "İvan Susanin", "Ruslan və Lyudmila" operalarının müəllifidir.

20 may 1882 – Norveç yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1928) laureatı Sigrıd Undset (Sigrıd Undset; 1882-1949) anadan olub. "Kristin, Lavransin qızı", "Ulav və onun uşaqları" və s. tarixi romanların müəllifidir.

20 may 1923 – Cənubi Afrika yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatı (1991) laureatı Nadin Qordimer (Nadine Gordimer; 1923 – 13.7.2014) anadan olub.

Hazırladı: Vüqar Orxan

Gənclər Kitabxanası Rauf Hacıyevin 100 illiyinə videomaterial hazırlayıb

Bu il görkəmli bəstəkar, SSRİ Xalq artisti Rauf Hacıyevin (1922-1995) 100 illik yubileyi qeyd olunur. Prezident İlham Əliyev 13 aprel 2022-ci il tarixdə bəstəkarın 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Bu münasibətlə C.Cabbarlı adına Respublika Gənclər Kitabxanası tərəfindən görkəmli bəstəkarın həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş videomaterial hazırlanıb.

Videomaterialda Azərbaycan musiqi mədəniyyəti tarixində özünəməxsus yer tutan Rauf Hacıyevin bir bəstəkar və ictimai xadim kimi fəaliyyətindən geniş bəhs edilir. Bildirilir ki, 15-ə qədər filmə musiqi yazan Rauf Hacıyevin operetalarında vokal-simfonik, balet və estrada sənəti bir-biri ilə üzvi surətdə birləşib və musiqi mədəniyyətimizdə yeni səhifə kimi qiymətləndirilir.

Materialda Rauf Hacıyevin ictimai fəaliyyətinə də diqqət ayrılıb, onun 1964-cü ildə M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasına direktor təyin olunması və 1965–1971-ci illərdə Azərbaycan SSRİ-nin mədəniyyət naziri işləməsi haqqında da məlumat yer alıb. Qeyd edilir ki, Azərbaycan Dövlət Xor Kapellası, Mahni Teatrı, Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblı, eləcə də dünyada ilk Xalça Muzeyinin açılmasında onun mühüm xidmətləri olub.

Videomaterialda bəstəkarın fotosəkilləri, musiqi yazdığı filmlərdən fraqmentlər də verilir. "Rauf Hacıyev – 100" videomaterialı kitabxananın saytında (<https://ryl.az/virtual/multimediya>) və sosial şəbəkə səhifələrində yerləşdirilib.

Vindzor atçılıq şousunda Azərbaycan şöləni

Kraliça II Elizabetə Qarabağ atı hədiyyə olunub

Xəbər verdiyimiz kimi, 12-15 may tarixində Londonda Böyük Britaniya kral ailəsi üzvlərinin şərəfinə ənənəvi olaraq təşkil edilən "Vindzor Kral Atçılıq Şousu"nda ("Royal Windsor Horse Show") ölkəmiz də təmsil olunub. Vindzor qəsridə keçirilən ənənəvi tədbirə Azərbaycan təmsilçiləri 2012-ci ildən etibarən qatılır.

Bu il Kraliça II Elizabetanın taxta çıxmasının 70-ci ildönümünə həsr olunan şouda təmsilçilərimiz "Odlar yurdu" adlı xüsusi proqram təqdim ediblər. Şou çərçivəsində Azərbaycan heyətinin ümumilikdə dörd çıxışı olub.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi, Azərbaycan Respublikası Atçılıq Federasiyasının təşkilatçılığı ilə ərsəyə gələn, 70 nəfərlik heyətin cəlb olunduğu, Əməkdar artisti Nicat Kazımovun quruluş verdiyi proqramda Dövlət Sərhəd Xidmətinin 15 süvarisi tərəfindən Qarabağ atları üzərində möhtəşəm şou nümayiş etdirilib. Proqramda Əməkdar artist, xoreoqraf Fərid İbrahimovun rəhbərliyi ilə "Sərhədçi" ansamblı tərəfindən milli musiqimizin sədaları altında rəqs kompozisiyası da təqdim olunub.

Beş min tamaşaçının tribunalarından və milyonlarla insanın ekran qarşısında canlı izlədiyi 6 dəqiqəlik "Odlar yurdu" tamaşasında süvarilərimizin atçapma məharətləri, eləcə də əsrarəngiz musiqimizin sədaları altında milli rəqslərimiz izləyiciləri valeh

edib. Milli musiqi alətlərimiz tütək, zurna, balabanda ifa olunan "Qarabağ cəngisi"nin bənzərsiz sədalarından, "Sərhədçi" rəqs ansamblının hərərətli rəqslərindən, Dövlət Sərhəd Xidmətinin süvarilər dəstəsinin Qarabağ atları üzərində igidlik və hünər nümunələrindən, alov püskürənlərin performanslarından ibarət şou-kompozisiya tədbir iştirakçıları tərəfindən böyük coşqu ilə

qarşılanıb, tamaşaçılar ayağa qalxaraq təmsilçilərimizi alqışlayırlar.

"Vindzor Kral Atçılıq Şousu" çərçivəsində Azərbaycan təmsilçilərinin çıxışlarını hər zaman böyük maraqla izləyən Ülyahezzət Kraliça II Elizabetə Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin hədiyyəsi

Qeyd edək ki, 1956-cı ildə SSRİ-nin rəhbəri Nikita Xruşşov tərəfindən II Elizabetə (1952-ci ildən taxtdadır) "Zaman" adlı Qarabağ atı hədiyyə edilmişdi. Amma at kraliçaya Vindzor qəsridə təqdim olunmamışdı. Azərbaycan Prezidentinin hədiyyəsi isə Vindzorda təqdim edilib.

İstanbul və Ankaranın mədəni irsi iki festivalda bir araya gələcək

"Beyoğlu və Paytaxt Mədəniyyət Yolları" 28 mayda başlayır

da mədəniyyət festivalı keçiriləcək. "Beyoğlu Mədəniyyət Yolu" bu il 53 mədəniyyət-sənət qurumunun iştirakı ilə 84 yerdə 1500-dən çox festival proqramına ev sahibliyi edəcək. Eyni zamanda Ankarada da silsilə tədbirlər – sərgilər, konsertlər, təqdimatlar olacaq.

Festivalların önəmindən danışan Mehmet Nuri Ersoy bildirib ki, məqsədləri şəhərlərin mədəni, memarlıq və tarixi miraslarına bir daha diqqət çəkmək, həmçinin fərqli mədəniyyətlərin təcrübələrini yaymaqdır.

Nazir festivalların ev sahibi şəhərlərin və bölgələrin sosial heyatının zənginləşməsinə,

mədəni irsinin qorunmasına, malik olduqları dəyərlər vasitəsilə inkişafına və beynəlxalq səviyyədə tanınmasına böyük təsiri olacağını da qeyd edib.

Hər iki festivalda bileti proqramlarla yanaşı, daha çox insanların yararlanması üçün pulsuz və açıq hava səhnələri də olacaq. Festival boyunca uşaqlar və uşaqlı ailələr üçün özəl proqramlar təşkil olunacaq, o cümlədən dünya səhnələrinin tanınmış simaları pulsuz açıq hava konsertlərində iştirak edənlər və ankaralıları görüşəcəklər.

Mehparə Sultanova
Ankara

Özbəkistan telekanalında Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi haqqında reportaj

Özbəkistanın "BizTV" telekanalında "Mədəniyyət mərkəzləri" adlı yeni proqramda Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi (AMM) haqqında reportaj nümayiş etdirilib.

Telekanalın baş redaktoru Jaloliddin Mirzoyev proqramın ilk buraxılışında AMM-ə həsr olunduğunu vurğulayıb. Verilişdə AMM-in direktoru Samir Abbasovun 2010-cu ildə açılan mərkəzin fəaliyyəti, iki xalq arasında dostluq əlaqələrinin inkişafı istiqamətində həyata keçirilən layihələr, milli mədəniyyətlərimiz, habelə iki ölkə arasında tarixi dostluq, əməkdaşlıq, mədəni əlaqələrə dair fikirləri yer alıb. Direktor Prezident İlham Əliyevin mərkəzin açılışında dediyi sözləri də diqqətə çatdırıb: "Bu mərkəz Azərbaycan və Özbəkistan dostluğunun rəmzidir..."

Verilişdə AMM-də yaradılmış Heydər Əliyev muzeyi, habelə "Azərbaycanın dövlətçilik tarixi muzeyi", "Odlar yurdunun naxışları" adlı xalq muzeyi haqqında da söhbət açılıb. Mərkəzin nəzdində Azərbaycan dili, kompüter kursları, milli rəqslər, rəsm, əl işləri, fortepiano nəqslərinin fəaliyyəti xüsusi qeyd olunub. AMM-in nəzdində fəaliyyət göstərən Kövkəb Əliyeva adına "Azərbaycan qızları" rəqs ansamblından da söz açılıb, milli rəqslərimizin Özbəkistanda təbliği barədə süjet nümayiş etdirilib.

"Avroviziya-2022"nin qalibi Ukrayna oldu

Mayın 14-dən 15-nə keçən gecə İtaliyanın Turin şəhərində 66-cı "Avroviziya-2022" beynəlxalq mahnı müsabiqəsinin final mərhələsi gerçəkləşib.

25 ölkə təmsilçisinin səhnəyə çıxdığı final gecəsində Ukraynanın "Kalush Orchestra" qrupu "Stefania" mahnısı ilə 631 səs qazanaraq birinci olub.

Böyük Britaniya (Sam Ryder – "Space Man" mahnısı) 466 xalla ikinci, İspaniya (Chanel – "SloMo" mahnısı) 459 səsle üçüncü yeri tutub.

Azərbaycan təmsilçisi Nadir Rüstəmli 106 səsle müsabiqədə 16-cı olub. Səsvərmədə iştirak edən 39 ölkədən 19-u Azərbaycana səs verib. Təmsilçilərimiz ən yüksək xal (12) İspaniya, Serbiya və Yunanıstandan alıblar.

Qeyd edək ki, "Avroviziya"nın yekunu qalmaqalsız ötüşməyib. 6 ölkənin – Azərbaycan, Gürcüstan, Monteneqro, Polşa, Rumıniya və San-Marino-nun münisifləri adından göndərilən səsler müsabiqə təşkilatçıları tərəfindən "texniki qaribəlik" göstərilərək qəbul olunmayıb və bu ölkələrin səsvərmə nəticələri kimi yarımfinalda elan olunmuş müvafiq xallar final tablosunda açıqlanıb.

Bununla bağlı "Avroviziya"nın milli yayımçıları olan İctimai Televiziyanın açıqlamasında diqqətə çatdırılır ki, Azərbaycan münisif heyəti adından Ukraynaya 12 xal verildiyi halda, final tablosunda 6 bal göstərilib. Məsələ ilə bağlı "Avroviziya" müsabiqəsinin təşkilatçısı Avropa Yayım Birliyinin də müvafiq araşdırmadan sonra açıqlama verəcəyi bildirilir.

Beləliklə, növbəti ildə 67-ci "Avroviziya" mahnı müsabiqəsinə qəbul etmək hüququnu Ukrayna qazanıb. Qeyd edək ki, 2004-cü ildən bu yana Ukrayna üçüncü dəfə "Avroviziya"nın qalibi olur. Lakin Ukraynada davam edən müharibənin "Avroviziya-2023"ün keçirilməsinə ne dərəcədə mümkün edəcəyi suallar doğurur. Artıq indidən müsabiqənin ikincisi olmuş Böyük Britaniyanın nümayəndələri gələn il "Avroviziya"ya ev sahibliyi etməyə hazır olduqlarını bildiriblər.

V.Kamal

Xronoqraf

Tarixdə bu gün

Zamanın səhifələrində qalan olaylar, faktlar...

383 il əvvəl...

17 may 1639-cu ildə Səfəvi və Osmanlı dövlətləri arasında növbəti müharibənin (1623-1639) yekunlarına əsasən, Qəsr-i Şirin sülh müqaviləsi bağlanıb. Müqavilədə tərəflər arasında 1555-ci ildə bağlanmış Amasya sülhünün şərtləri təsdiqlənib. Həmin şərtlərə görə, indiki Gürcüstanın qərb vilayətləri Osmanlının, Gürcüstanın şərq hissəsi, habelə Azərbaycanın Borçalı mahalı, Qərbi Azərbaycan (indiki Ermənistan ərazisi), eləcə də şimalı-cənublu Azərbaycan torpaqları Səfəvilərin nəzarətinə keçmişdi.

208 il əvvəl...

17 may 1814-cü ildə Norveç İngiltərə-Danimarkanın hökumranlığı altından çıxaraq ilk konstitusiyasını qəbul edib. Lakin az sonra Norveç İsveçin nəzarəti altına düşdü və 1905-ci ilədək onunla üniyada (ittifaqda) qaldı. Həmin il Norveç tam müstəqil dövlət oldu. 1814-cü il konstitusiyası isə indiyədək Norveç Krallığında qüvvədədir və Konstitusiya günü Norveçin milli bayramıdır.

103 il əvvəl...

19 may 1919-cu ildə Mustafa Kamal Atatürk bir qrup silahdaşı ilə Qərb dövlətlərinin faktiki işğalı altında olan İstanbuldan Samsumna gələrək burada Türkiyənin qurtuluş və istiqlal savaşının başladığını elan edib. Atatürkün rəhbərliyi ilə milli mücadilə 1923-cü ildə Türkiyə Cümhuriyyətinin yaranması ilə başa çatdı. 19 may Türkiyədə dövlət bayramı ("Atatürkü Anma, Gənclik və İdman bayramı") kimi qeyd olunur.

102 il əvvəl...

18 may 1920-ci ildə Azərbaycan SSR Müvəqqəti İnkilab Komitəsi (hökumət) ölkədəki "teatr, kino, muzey və foyelerin milliləşdirilməsi" haqqında dekret verib.

100 il əvvəl...

19 may 1922-ci ildə sovet pionerlərinin ilk təşkilatı yaranıb. Təşkilat Qərbdəki skautlar ("gənc kəşfiyyatçılar") hərəkatının oxşarı kimi yaradılsa da, sosialist ideologiyasına əsaslanmışdı. Gənc leninçilər hərəkatı sovet dövlətinin ideoloji atributlarından birinə çevrildi.

78 il əvvəl...

17 may 1944-cü ildə SSRİ rəhbəri Stalinin qərarı ilə Rusiya Federasiyası tərkibində Kırım MSSR ləğv edilib. Mayın 17-dən 18-nə keçən gecə 200 minə yaxın Kırım tatarı (türk) Orta Asiya, Ural və Volqaboyuna deportasiya olunub. Qərarda Kırım tatarlarının yarımada faşist işğalı altında (1942-1944) olarkən almanlarla əməkdaşlıq etdiyi göstərilirdi. Kırım tatarları Stalinin ölümündən sonra reabilitasiya olunsalar da, yalnız 80-ci illərdə geniş şəkildə Krima (bu vaxt Kırım artıq Ukrayna tərkibində idi) qayıda bildilər.

50 il əvvəl...

20 may 1972-ci ildə Qərbi və Şərqi Kamerun birləşərək unitar dövlətə çevrilib. Birinci Dünya müharibəsi zamanı Kamerun Fransa və Britaniya tərəfindən parçalanmışdı. 1960-cı illərdə iki ayrı dövlət müstəqillik qazanmışdı.

32 il əvvəl...

19 may 1990-cı ildə Ali Sovetin sessiyasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti vəzifəsi təsis edilib. Sessiyada Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi Ayaz Mütəllibov prezident seçilib.

30 il əvvəl...

18 may 1992-ci ildə Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycanın Laçın rayonunu işğal ediblər. Rayonun 63 minə yaxın əhalisi didərgin düşüb. Laçının işğalı ilə Ermənistanın Azərbaycana hərbi təcavüzü Dağlıq Qarabağ bölgəsinin hüddudlarından kənara çıxdı. 28 ildən artıq işğal altında qalan Laçın rayonu 44 günlük Vətən müharibəsinin nəticəsi olaraq 2020-ci ilin 1 dekabrında azad edildi.

20 il əvvəl...

20 may 2002-ci ildə dünyanın siyasi xəritəsinə yeni dövlət daxil olub. İndoneziyanın bir hissəsi olmuş və referendum nəticəsində müstəqillik qazanmış Şərqi Timor dövlətinin yarandığı rəsmən elan edilib.

Hazırladı: V.Orxan

Lənkeran Dövlət Dram Teatrının kollektivi iş yoldaşları, teatrın ədəbi dram hissə rəhbəri Ağadın Babayevə anası

Səyyarə xanımın

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79; 530-34-38 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisenzia № AB 022279 **İndeks:** 0187. **Qiyməti:** 60 qəpik

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5072. **Sifarı:** 1423

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir. Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:

Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı

Kod: 200037. **VÖEN:** 9900003611. **SWIFT:** AIBAZ2XXXX

Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETİ REDAKSIYASI

H/Hesab: AZ98AIBB33080019443300232103. **VÖEN:** 1300338641